

Les 1 Wat is er gebeurd?

27 maart-2 april

Focus van de studie: Genesis 1:26, 27

Deel I: Commentaar

Oneerbiedige nieuwsgierigheid is een duivelse geloofsvalstrik waarin men waarheden probeert te doorgronden, waarvan God nooit de bedoeling heeft dat ze worden onderzocht (zie Deuteronomium 29:29). 'Maar toen God tot Zijn Zoon sprak, 'Laat ons mensen maken naar ons beeld,' was Satan naijverig op Jezus. Hij wenste geraadpleegd te worden over het maken van de mens en omdat dit niet geschiedde, was hij vol naijver, jaloezie en haat.'—Ellen G. White, *Eerste Geschriften* (E.G. White Stichting, December 2006), blz. 138.

Schildpadden helemaal naar beneden

In Genesis 1:1 drukt het bijzondere Hebreeuwse werkwoord *bara* (scheppen) het goddelijke vermogen van de Godheid uit om kosmische energie in materie te veranderen. Sommigen geloven dat het werkwoord *bara* het goddelijke vrijgeven van creatieve energieën is, die iets uit niets hebben voortgebracht. *Bara* is volbracht in 'absoluut ontstaan, dat wil zeggen: . . . een begin en het voortbrengen uit het niets (*ex nihilo*) en niet louter het vormen van een of andere pre-existente (als iets al bestond vóór iets anders) materie of pre-materie.'—Harold Kuhn, 'God Makes', in *The Living God: Readings in Christian Theology*, ed. Millard J. Erickson, (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1983), blz. 481.

Blijvend geloof gedijt in het middernacht van het goddelijke onbekende, schitterend als een vuurtoren waarop de storm slaat, die stevig blijft staan, ondanks golven van ongelof. Het is geloof zoals dit dat de nevelige mist overleeft van onbijbelse geloofssystemen met betrekking tot de oorsprong van het mensdom.

'Het spiritisme leert dat 'de mens het schepsel van de vooruitgang is. . . '—Ellen G. White, *Het grote Conflict* (E.G. White Stichting, januari 1999), blz. 498.

'Het sociaal darwinisme . . . legt de grondslag voor genetici en biologen om, onder de dekmantel van de wetenschap, menselijke wezens op zodanige wijze te categoriseren dat raciale superioriteit wordt ondersteund, een idee dat tot zijn hoogtepunt is gebracht in nazi-Duitsland.'—Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection* (Silver Spring, MD: Ministerial Association of the General Conference of Seventh-Day Adventists, 1999), blz. 66, 67.

Naar het beeld van de Maker

Vanuit de volgende bron is gesuggereerd dat 'tselem (beeld/afbeelding) duidt op de contour van de schaduw/het silhouet van een figuur en *damuth* (gelijkenis) de overeenkomst of gelijkenis van die schaduw/dat silhouet met de figuur.'—H.D.M. Spence and Joseph S. Excell, ed., *The Pulpit Commentary*, vol. 1, *Genesis-Exodus* (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 1961), blz. 30. 'Zoals God hadden zij keuzevrijheid—de vrijheid om naar morele plicht te denken en te handelen. Aldus waren zij vrij om lief te hebben en te gehoorzamen of om te wantrouwen en ongehoorzaam te zijn.'—*Seventh-Day Adventists Believe: An Exposition of the Fundamental Beliefs of the Seventh-Day Adventist Church* (Silver Spring, MD: Review and Herald Publishing Association, 2018), blz. 98.

God en mensdom samen

In Bijbelse zin machtigt God, als 'God zegent', het functioneren of de vervulling van het gezegende schepsel/voorwerp. 'God schiep de mens tot Zijn eigen eer, opdat het *mensdom* na de toets en beproeving *één kon worden met het hemelse gezin*. Het was Gods bedoeling om de hemel opnieuw te bevolken met het menselijk geslacht, als zij zich gehoorzaam zouden tonen aan heel Zijn woord.'—Ellen G. White Comments,

The SDA Bible Commentary, vol. 1, blz. 1082, cursief toegevoegd. (Zie ook Jesaja 43:7.)

(*Bijbelkommentaar van de Zevende dags Adventisten*, Supplement *Ellen G. White Kommentaren*, deel 1-7; E.G. White Stichting)

Bij de boom

'Zijn volgelingen zochten hem; en hij [Satan] wekte zichzelf op en deelde hen, met een opstandige blik, zijn plannen mee om zich van God los te wringen . . . Adam en zijn metgezellin Eva. . . . En als zij toegang tot de levensboom in het midden van de tuin konden verkrijgen, zou hun kracht, dachten zij, gelijk zijn aan die van de heilige engelen, en zelfs God zelf zou hen niet kunnen wegsturen.'—Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, blz. 30, 31.

In simpele bewoordingen: God waarschuwde het onschuldige paar om een speciale boom te (ver)mijden, die in goddelijke reserve werd gehouden. 'De Heer heeft mij een gezicht gegeven van andere werelden. Mij werden vleugels gegeven en een engel begeleidde mij van de stad die schitterend . . . was. Het gras van de plaats was helder groen en de vogels daar kweelden een zoet gezang. De bewoners . . . waren van allerlei grootten; zij waren edel, majestueus en lieflijk. . . . Toen zag ik twee bomen; de ene geleek veel op de boom des levens in de stad. De vruchten van beide zagen er prachtig uit, maar van de ene konden zij niet eten. Zij hadden het in hun macht om van beide te eten, maar hun was verboden de vruchten van de ene te eten. Toen zei mijn begeleidende engel tot mij: 'Niemand in deze plaats heeft van de verboden vruchten geproefd.' '—Ellen G. White, *Eerste Geschriften* (E.G. White Stichting, December 2006), blz. 36, 37. (Zie ook Genesis 2:15-17.)

De relatie verbreken

De theologie van menselijke rebellie is verbonden met Adams onheilige redenering die de verboden vruchten van het *relativisme* omvatte.

Relativisme, een nieuw paradigma van het kwaad, waar het ik vasthoudt aan de neiging om zijn/haar eigen parameters van moraliteit uit te maken, wedijvert met Gods soevereine wil en dit is totaal onoverwinnelijk, behalve door goddelijke tussenkomst. (Zie Rechters 21:25.)

De gevolgen waren tragisch. 'Ze aten alle twee en . . . ze verkregen . . . de kennis van zonde en een besef van schuld. De *bedekking van licht* over hen verdween spoedig en onder een besef van schuld, en verlies van hun *goddelijke bedekking*, beving een rilling hen.'—Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, blz. 40. (Cursief toegevoegd.)

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: We leven in elk aspect van ons leven met de gevolgen van de zonde. Er is een theologische leerstelling die 'totale verdorvenheid' wordt genoemd. Hoewel zij niet betekent wat de uitdrukking vandaag gewoonlijk betekent, is zij niet veel beter. Zij gaat over het idee dat elk aspect van het menselijk bestaan is aangetast. Dat lijkt helaas het geval te zijn.

1. Hoe zien we dat de realiteit van deze 'totale verdorvenheid' in ons eigen leven zichtbaar wordt gemaakt? Wat kunnen we er, zo mogelijk, aan doen? Oftewel: als we er niets aan kunnen doen, doordat het onze natuur is, hoe overwinnen we dan die natuur? En in welke mate kunnen we dat?

2. De zondeval belemmert ons ernstig om een volkomen relatie met God te hebben. Jezus stierf, zodat onze relatie met God kon worden hersteld. Hoe stelt de kracht van het kruis ons in staat om die relatie terug te winnen?
3. Onze Schepper gebruikte extra tijd en zorg om Adam en Eva te scheppen. Waarom denkt u dat Hij van hun schepping een gebeurtenis maakte, waarover men door heel de eeuwigheid zou praten, zich zou verwonderen en zou discussiëren? Vergelijk Gods schepping van het mensdom met de voorbereidingen die aanstaande ouders voor hun eerstgeborene maken. Hoe helpen deze punten van overeenkomst u Gods liefde te begrijpen?
4. Hoe helpt toegang tot Gods macht ons in onze geestelijke groei en in ons begrip van Gods plan voor ons?
5. Omdat Hij alwetend is, was God zich goed bewust van het 'risico' bij het scheppen van het mensdom als zijn evenbeeld (naar zijn beeld). Stelt u zich zijn zwaarmoedige hart voor, toen Hij zijn toevlucht moest nemen tot 'Plan B—dood van zijn enige Zoon.' Wat betekent Plan B voor u, als u buiten de grenzen van uw relatie met God stapt? Hoe zijn uw afleidingen en verzoeken vergelijkbaar met die waarmee Adam en Eva werden geconfronteerd?
6. Toen Jezus op aarde leefde, geneesde zijn aanraking velen die geloofden. Zijn aanraking was een glimp van zijn scheppende macht. Voordat Hij wegging, beloofde Hij dat we toegang tot zijn scheppende macht zouden blijven hebben (Johannes 14:12-14). Is deze belofte figuurlijk of letterlijk? Leg uit. Hoe kan deze belofte in uw dagelijks leven verschil maken?
7. Genesis geeft te kennen dat het mensdom oorspronkelijk naar het beeld van God is geschapen. Geldt dit alleen voor de toestand waarin het bestaan zich vóór de zondeval bestond of is het nu, in zekere zin, nog steeds waar? Zo ja: hoezo?
8. God zei tegen Adam en Eva dat ze de aarde en de machten van de natuur moesten beheersen en onder hun gezag moesten brengen. Hoe zouden wij deze opdracht moeten interpreteren in het licht van de vaak onverantwoordelijke uitbuiting van de natuur, waarvoor de mensen soms verantwoordelijk zijn geweest?
9. Adam en Eva vielen als gevolg van de uitoefening van hun vrije wil. Deze vrije wil, hoewel door God als geschenk bedoeld, is in een vloek veranderd. Kunt u denken aan voorbeelden van andere dingen die op zichzelf goed zijn, maar als gevolg van slechte keuzes geperverteerd (ten kwade veranderd) kunnen worden?
10. Adam liet zich door Eva leiden, in plaats van God na te volgen. Wat zegt dit ons over het gevaar om andere mensen of dingen toe te laten ons van onze toewijding aan God af te leiden?

Les 2 Het eerste verbond

3-9 april

Focus van de studie: Exodus 19:5

Deel I: Commentaar

De ware betekenis van *genade* wordt in het idee van het *verbond* naar buiten gebracht. De term *verbond*, oftewel van het Hebreeuwse woord *berith*, benadrukt ook Gods vrije initiatief om het mensdom te redden. Een verbond is daarom een goddelijke constitutionele overeenkomst, aan mensen gegeven, zodat zij alleen Yahweh zouden kunnen dienen. Door het verbond van genade schenkt Christus zichzelf in een speciale relatie met het mensdom. Hij belooft onze verbonds-God en onze verlossende Bevrijder te zijn (zie Matteüs 1:21).

Grondbeginselen van het verbond

De Schrift beschrijft drie kenmerkende betekenissen van 'genade'. Genade betekent liefdevolle daden van God ten opzichte van zondaars die dit niet verdienen; genade wijst op het wonderbaarlijke karakter van God; en genade wijst op God die ons de kracht geeft om te overwinnen. In het Nieuwe Testament is het equivalent van de Hebreeuwse term *genade (chen)* de Griekse idiomatische uitdrukking (*diatheke*) die naar *een testament*, oftewel *geschenk*, verwijst. Op dezelfde manier als het verbond is *het testament* (een legaal document) een gratis geschenk aan een partij die er geen wettelijke aanspraak op heeft. Aldus is *een testament* ook een passend model van Gods genade.

Verbond met Noach

Het idee van het verbond komt in Genesis 6:18 voor. 'Maar met jou zal ik een verbond sluiten. Jij moet de ark in gaan, samen met je zonen, je vrouw en de vrouwen van je zonen.' Hier kunnen we, vanaf het begin, het idee zien van een verbondsrelatie tussen de mensheid, in dit geval, Noach en God.

'De spreker is God en Noach is degene waartegen wordt gesproken. . . .

'Zodoende sloot God, ter vervulling van zijn goddelijk voornemen, een verbond als uitdrukking van zijn relatie met Noach. . . .

'De goddelijke, verlossende . . . verbondsrelatie die sinds de zondeval in werking was geweest (Genesis 3:15), wordt . . . vernieuwd, doordat God het initiatief neemt.'— Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, (Nampa, ID: Pacific Press® Publishing Association, 2002), blz. 18, 19. 'And Noah found grace in the eyes of Jehovah.'—Jay P. Green, Sr., gen. ed. and trans., *The Interlinear Hebrew/Greek English Bible* (LaFayette, IN: Associated Publishers and Authors, 1979), vol. 1, blz. 14. (Zie Genesis 6:8).

Het verbond met Abram

Voor Abram was, in de werkingen van dit verbond, een belofte van bescherming en vergroting van de beloning omsloten. 'God spreidde de sluiting van zijn verbond met Abraham over verschillende tijdsperiodes. In Genesis 12:1-3 (Revised Standard Version)

vinden we een vijfvoudig 'I will' van God, wat de intensiteit en grootheid van Gods belofte aan Abraham openbaart.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 19.

Christus stelde zichzelf aan Abraham voor, niet als *God*, een (maatschappelijke) klasse, of status, naam/reputatie, maar als *Yahweh*, zijn persoonlijke naam. Hij identificeerde zichzelf als *Yahweh*, 'IK BEN', een naam die precies zijn wezen uitdrukte als een God die op zichzelf bestaat, die een wil heeft, die een voornemen heeft. *Yahweh* is de *verbondsnaam* van de soevereine Jehovah, de naam die Hij aanneemt als Hij zichzelf op de meest persoonlijke manier openbaart. We zien hier ook dat het verbond er een van genade is: 'Het verbond met Abraham is het genadeverbond.'—Ellen G. White *Comments, The SDA Bible Commentary*, vol. 1, blz. 1092. (*Bijbelkommentaar van de Zevende dags Adventisten, Supplement Ellen G. White Kommentaren, deel 1-7; E.G. White Stichting*)

Het verbond met Mozes

'And God spoke to Moses and said to him, I (am) Jehovah; and I appeared to Abraham, to Isaac, and to Jacob, as God Almighty, and (by) My name Jehovah I never made Myself known to them. And I also established My covenant with them, to give to them the land of Canaan, the land of their travels, (in) which they traveled. And I also have heard the groaning of the sons of Israel, whom the Egyptians are enslaving; and I have remembered My covenant.'—*The Interlinear Hebrew/Greek English Old Testament*, vol. 1, blz. 153 (Zie Exodus 6:1-5; in sommige vertalingen zijn deze verzen genummerd als 5:24-6:4.).

Een breedgedragen Bijbelse ontvouwing van Gods onbekende naam is in deze discussie met Mozes relevant: 'Yahweh [is] de juiste naam van de God van Israël. . . . Veel geleerden van de laatste tijd leggen [Yahweh] uit als . . . (*degene die creëert/doet ontsaan, levengever*) . . . (*gever van het bestaan, schepper*), . . . (*hij die teweegbrengt, . . . uitvoerder van zijn beloften*) . . . (*degene die . . . de absolute/onvoorwaardelijke en onveranderlijke is*), . . . (*de bestaande, altijd-levende/oneindige, als zelf-consistent en onveranderlijk*), . . . (*degene die zich altijd manifesteert als de God van verlossing*), . . . hij zal het zijn, . . . (*hij zal zichzelf goedkeuren [het bewijs leveren van zijn bestaan/wezen, opkomen voor zijn bestaan/wezen]*).'—Francis Brown, *The New Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1983), blz. 217, 218.

Yahweh is 'de naam van de God die zichzelf op de Horeb aan Mozes openbaarde en wordt uitgelegd [als] . . . *Ik zal degene zijn die het zal zijn . . . Hij die het zal zijn . . . Ik ben hij die Ik ben*, i.e. het is uw zaak niet . . . *Ik ben* (dit is mijn naam), *aangezien Ik ben . . . Ik ben die Ik ben*, hij die in essentie onbenoembaar/ongrijpbaar, onverklaarbaar is.'—Francis Brown, *The New Brown-Driver-Briggs Hebrew-English Lexicon*, blz. 218.

'Jesus said to her, **I AM**' (Johannes 4:26); . . . 'But He said to them **I AM!** Do not fear' (Johannes 6:20); . . . 'For if you do not believe that **I AM**, you will die in your sins' (Johannes 8:24); . . . 'Then Jesus said to them . . . you will know that **I AM**'; (Johannes 8:28); . . . 'Jesus said to them, Truly, truly, . . . Before Abraham came into being, **I AM**' (vers 58); . . . 'From this time I tell you, before it happens . . . **I AM**' (Johannes 13:19); . . . 'Jesus said to them, **I AM!**' (Johannes 18:5). . . 'Jesus answered,

I told you that **I AM**. Then if you seek Me, allow these to depart—that the word might be fulfilled' (vers 8).—*The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol 4, blz. 258–307.

Het verbond dat God voor Israël wenste, was dat zij zouden weten dat goddelijke liefde geen verhuuld motief had, en alles wat God van zijn volk verlangde, een oprechte reactie van liefde was, een reactie die inderdaad door hun werken zichtbaar zou worden.

Het nieuwe verbond

'In Jeremia 31:31-34 vinden we de meest diepgaande en spannende belofte van het nieuwe verbond in de Bijbel. . . .

'Weinig mensen zijn er zich van bewust dat het Nieuwe Testament zijn naam heeft gekregen vanwege deze bijzondere passage. Aangezien het Latijnse woord voor verbond *testament* is, noemde Origenes, de (wel)bekende kerkvader (ca. A.D. 185-254) de 27 boeken van de Bijbel . . . het Nieuwe Testament. . . .'—Gerhard F Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 21, 22.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Vóór de Tweede Wereldoorlog reisde een vrouw door Georgië op weg naar Moskou. Ze ontmoette toevallig een bejaarde vrouw die in een (plattelands)huisje woonde. Toen de oude vrouw vernam dat de reizigster naar Moskou ging, vroeg ze: 'Zou u een trommel zelfgemaakte toffee bij mijn zoon willen afleveren?' Haar zoon was Jozef Stalin. Voor de rest van de wereld was hij echter de dictator van Rusland. Maar wat anderen van hem dachten, maakte voor zijn moeder geen verschil.

1. Gods liefde is zoals die van Stalins moeder. Het doet er niet toe hoe slecht we in de ogen van anderen lijken; God zal van ons blijven houden. Denk erover na hoe deze soort liefde Hem leidt om ons een verbondsrelatie aan te bieden.
2. Wat voor rol speelt ons geloof, als we begrijpen dat God de eerste stap naar verzoening zet? Als we ons geloof uitoefenen, hoe beïnvloedt Gods eerste stap dan onze alledaagse daden en handelingen? Geef een voorbeeld van de gevaren waarmee we worden geconfronteerd, als we werken vóór geloof stellen.
3. Een verbond is een relatie die twee mensen aangaan, een akkoord voor wederzijds voordeel, een belofte voor wederzijdse vriendschap. In de Bijbel zien we God steeds weer de eerste stap zetten om een verbondsrelatie in werking te stellen. Als het voor beide partijen wederzijds voordelig is, waarom wachten we er dan op dat God tot ons komt? Wat zegt Gods vasthoudendheid om verloren mensen niet los te laten, aan het universum?
4. De les vergelijkt onze verbondsrelatie met God met het huwelijk. Een goed huwelijk blijft niet vanwege verplichting intact, maar vanwege liefde. Beschrijf, op basis van deze vergelijking, de 'ideale' verbondsrelatie tussen God en u.
5. In een huwelijk neemt de liefde toe in verhouding tot de hoeveelheid kwaliteitstijd die in

de relatie wordt gestopt. Denk aan manieren waarop u de kwaliteit kunt verbeteren van de tijd die u met God in gebed en overpeizing doorbrengt. Denk na over het hebben van een 'geestelijke-groei partner' die u zal aanmoedigen en u eraan zal herinneren om de tijd die u met God doorbrengt, regelmatig opnieuw te beoordelen.

6. De Bijbel spreekt van verschillende verbonden en sluit af met het nieuwe verbond. Verschillen zij in werkelijkheid van elkaar, of zijn zij eigenlijk hetzelfde verbond dat op verschillende manieren wordt uitgedrukt? Is het mogelijk dat God meer dan één verbond sluit?

7. Waarom denkt u dat het voor God noodzakelijk was om zijn verbonden met zijn volk te herhalen? Vergat zijn volk ze of kunnen er ooit momenten zijn geweest dat God ze sterker moest benadrukken?

8. Een verbond is, per definitie, een overeenkomst tussen of onder twee of meer partijen. Gewoonlijk zijn dit partijen die op een of ander niveau van gelijkheid met elkaar bestaan. De relatie tussen Schepper en schepping zou doorgaans niet als een voorbeeld hiervan worden beschouwd; toch voelt God de noodzaak om een overeenkomst met zijn schepping aan te gaan. Waarom?

9. Wat betekent de verklaring dat Gods wet in ons hart geschreven zal staan? (Zie Romeinen 2:15.)

Les 3 'Alle toekomstige generaties'

10-16 april

Focus van de studie: Genesis 6

Deel I: Commentaar

Het zondeprincipe

Verdiep u in de volgende twee citaten en houdt Kaïns zonde in gedachten: 'Zonden zijn als cirkels in het water, als er een steen in wordt geworpen; de ene brengt de andere voort. Toen er woede in Kaïns hart was, was moord niet ver weg.'—Philip Henry, in Frank S. Mead, *12,000 Religious Quotes* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1996), blz. 407. 'Zonde is een gemoedstoestand, geen uitwendige daad.'—William Sewell, in Frank S. Mead *12,000 Religious Quotes*, blz. 409. 'Hoewel Kaïn . . . , spaarde een barmhartige Schepper zijn leven, en stelde hem in staat zich te bekeren. Maar Kaïn . . . werd de stamvader van een geslacht van opstandige zondaars. Deze ene afvallige werd, onder leiding van satan, een verleider van anderen; en zijn voorbeeld en invloed oefenden een demoraliserende macht uit, tot de aarde zo verdorven en met geweld vervuld was, dat de ondergang niet kon uitblijven.'—Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten* (Uitgeverij Veritas, 1977), blz. 49.

De mens Noach

Zoals de schitterende amaryllislelie die haar aangename geur verstuipt tussen de doornstruiken in het Heilige Land, openbaarde Noachs karakter de geur van de hemel tijdens het uitdagende antediluviaanse (voor de zondvloed) tijdperk. De Hebreeuwse betekenis voor *Noach* duidt erop dat 'Yahweh troost geeft'. Hoewel Noach, zoals wij, als zondaar was geboren, was hij getroost door Yahweh's trouw aan het verbond met Adam. Dit was Noachs enige middel tot hoop en verlossing. Het was Gods genade die hem als jonge man aanspoorde om een gehoorzame levensstijl te omarmen te midden van decadente/genotzuchtige wetteloosheid. 'De mensen vóór de zondvloed leefden honderden jaren, en *op honderdjarige leeftijd werden ze nog als jongeren beschouwd*. . . . Ze werden actief *op een leeftijd van zestig tot honderd jaar*. In die tijd hebben de mensen die nu leven, . . . en zijn van het toneel verdwenen.'—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, blz. 1089, 1090. (*Bijbelcommentaar van de Zevende dags Adventisten*, Supplement *Ellen G. White Kommentaren, deel 1-7*; E.G. White Stichting)

Gods verbond met Noach

'De verklaring in Genesis 6:18 bevat, hoewel beknopt, diepgaande ideeën. Zij voorspelt voorzieningen voor de toekomst van het mensdom. Door dit verbond te sluiten met degene die de zondvloed met zijn familie zal overleven, reikt God zijn overvloedige genade en barmhartigheid/vergevensgezindheid uit. De veiligheid van de mensheid in het heden en en haar zekerheid van verlossing in de toekomst komen voort uit Gods genade en Gods handelen ten behoeve van hen. . . .

'De kenmerkende uitdrukking voor het sluiten/bekrachten van een verbond komt in deze passage niet voor, namelijk: . . . 'een verbond snijden', of . . . 'een verbond sluiten/bekrachten'. Hier is de gebruikte term *oprichten* (SV/NBG) (*heqîm*). Een zorgvuldig onderzoek van deze term in relatie tot het verbond-sluiten/bekrachten onthult de betekenis van 'zich houden aan/gestand doen/laten bestaan/nakomen/uitvoeren' of 'bevestigen' (vergelijk met Deuteronomium 9:5; 27:26; 1 Samuel 15:11; 2 Samuel 7:25; 2 Koningen 23:3, 24; etc). Deze ontdekking geeft ons de indruk dat Gods oprichting van zijn verbond duidt op een handhaven/in stand houden van een belofte/verplichting waaraan God zichzelf eerder had verbonden.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 29.

Teken van de regenboog

Dienovereenkomstig zijn er in het (lange) verhaal van het verbond-van-genade twee verschillende schilderingen en tonelen van de Bijbelse, veelkleurige regenboog. Aan de ene kant onthulde Christus, in Genesis 9, een kosmische regenboog als teken van zijn barmhartigheid/vergevensgezindheid en genade aan het Noachitische overblijfsel dat de zondvloed had overleefd. Aan de andere kant zal Christus, aan het einde van de tijden, aan het overblijfsel de unieke regenboog onthullen die Gods troon omringt. (Zie Ezechiël 1:26-28; Daniël 12:1, 2.)

'Een *regenboog die de heerlijkheid van Gods troon weerspiegelt*, zal dan de hemel omspannen, Het is alsof elke groep biddende gelovigen ook door deze regenboog wordt *omringd*. De woedende horden kunnen plots niet verder. Ze spotten niet meer. Ze denken niet meer aan de mensen die ze wilden vermoorden. Met angstige voorgevoelens *kijken* ze naar het *teken van Gods verbond*. Ze zouden zich wel willen verbergen voor zijn verblindende helderheid.'—Ellen G. White, *Het grote Conflict* (E.G. White Stichting, januari 1999), blz. 571, cursivering toegevoegd. (Zie Openbaring 6:13-17.)

Alleen Noach bleef over

'De eerste expliciete vermelding van een overblijfsel in de Bijbel komt in Genesis 7:23 voor: 'Alleen Noach bleef over, met alles wat bij hem in de ark was.' Het woord dat vertaald is met 'bleef over', is ontleend aan de Hebreeuwse stam *sa'ar*, waarvan verschillende vormen in het Oude Testament het idee van het overblijfsel uitdrukken. . . .

'We kunnen het feit niet over het hoofd zien, dat het overblijfsel dat de eerste wereldwijde catastrofe overleefde, mensen van geloof and vertrouwen waren (Genesis 6:9 en 7:1). Omdat de Bijbel de [Noachitische] zondvloed gebruikte als type van de verwoesting in de eindtijd, is deze opmerking van grote betekenis.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 31.

'Sommigen van de timmermannen die hij [Noach] tewerkstelde bij het bouwen van de ark, namen de boodschap voor waar aan, maar stierven vóór de zondvloed; andere bekeerlingen van Noach vielen terug.'—Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, blz. 504.

' . . . De beweringen van één man tegenover de wijsheid van duizenden!' Zij wilden niet het minste geloof hechten aan de waarschuwing. . . . Christus zei dat de mensen even ongelovig zouden staan tegenover zijn wederkomst. . . . wanneer de gemeente zich zoals de wereld aan weelde overgeeft, wanneer de huwelijksklokken luiden en iedereen rekent

op vele jaren van voorspoed op aarde, zal er plotseling, met de snelheid van de bliksem, een einde komen aan hun schitterende vooruitzichten en hun bedrieglijke wensdromen.'—Ellen G. White, *Het grote Conflict* (E.G. White Stichting, januari 1999), blz. 304.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Een van de beste zondige mensen die in het oude Athene woonde, was Aristides. Aristides was rechtvaardig, vriendelijk en eerlijk. Waarom stemde de meerderheid er dan voor om hem te verbannen? De consensus (overeenstemming) was dat zij het beu waren om Aristides 'de rechtvaardige' te horen noemen. Aristides' misdaad was dat zijn goedheid te scherp bij de 'slechtheid' van anderen afstak.

1. Zoals in het geval van Aristides hadden we, zonder de 'goedheid' van Noach, misschien nooit beseft hoe slecht de wereld voor de zondvloed was. Op dezelfde wijze als Noach heeft ons weerspiegelen van Christus een prijs. Denk na over de prijs die u vandaag moet bepalen om een ware christen te zijn. Hebben wij, op dezelfde wijze als Aristides en Noach, de benodigde veerkracht om de negatieve behandeling te verdragen, die we kunnen ontvangen? Hoezo?

2. Romeinen 12:2 spoort ons aan om ons niet aan te passen aan de wereld, maar om hieruit veranderd/hervormd te worden. Noach is een klassiek voorbeeld van hoe iemand dit kan doen. Wat kunnen we van Noachs leven leren, dat ons in staat zal stellen om niet verleid te worden door de zonde van gelijkvormigheid? Denkt u dat God van ons verwacht, zoals Hij van Noach verwachtte, om bezorgd te zijn over de ziel van anderen? Licht uw antwoord toe in de context van moderne uitdagingen voor het getuige zijn.

3. Als er in Noachs tijd een inrichting voor geesteszieken was geweest, dan zouden zijn 'vrienden' hem zeker hieraan hebben toevertrouwd. Alles wat hij zei en deed hield 'waanzin' in. Gods wijsheid wordt door deze wereld vaak als dwaasheid beschouwd. Als deelnemers aan het verbond zijn we blootgesteld aan spot en beschuldigingen/aanklachten. Hoe kunnen we op zo'n behandeling voorbereid zijn? Bedenk ten minste drie beloften in de Bijbel waarop u in zulke tijden aanspraak kunt maken.

4. Genesis 6:6 verklaart dat God zo ontsteld was door het kwaad van de antediluviaanse (voor de zondvloed) wereld was dat Hij er spijt van had dat hij het mensdom geschapen had. Wat betekent het dat God spijt voelde? Suggereert Gods spijt dat Hij in staat is vergissingen te maken?

5. In Genesis 6:9 wordt naar Noach verwezen als oprecht en onberispelijk. Waren deze kwaliteiten die Noach van nature in zichzelf bezat, los van God? Wat is het wezen van de gerechtigheid waarvan werd gezegd dat Noach die had?

6. Suggereert het feit dat God een verbond met menselijke wezens probeert te hebben, dat

Hij ons op een of andere manier 'nodig heeft'? Leg uit. In welke zin kan dit het geval zijn?

7. Het idee van het overblijfsel is moeilijk voor veel mensen en suggereert arrogantie en triomfalisme. Waarom kunnen er geen houdingen/gedragingen van arrogantie of triomfalisme gerechtvaardigd zijn in het licht van het Bijbelse idee van het overblijfsel?

8. Wat suggereert de regenboog in Genesis 9:12-17 over Gods middel om het menselijk ras te beïnvloeden om voor Hem te kiezen?

Les 4 Een eeuwig verbond

17-23 april

Focus van de studie: Genesis 17:7

Deel I: Commentaar

In Genesis 15:7 voorziet God in een zelfidentificatie van zichzelf aan Abraham als ***Yahweh, de persoonlijke God***. Hoe zou Abraham kunnen denken dat leiding over zijn leven God niets aanging, als God zichzelf ***als Abrahams persoonlijke God*** introduceerde?

Yahweh en het verbond met Abraham

Het verbond bevestigde Abrahams onderwerping aan goddelijke heerschappij over zijn meest persoonlijke aangelegenheden. Hoe zou Abraham de voordelen van dit verbond kunnen krijgen, als hij een egoïstisch(e) houding/gedrag in stand hield? Dat kon hij niet en wij ook niet. Als we het verhaal van Abraham bestuderen, is er een neiging om het feit uit het oog te verliezen dat het verbond met Abraham over een geloof ging dat werkte. Zoals met Abraham moet het ook met ons zijn.

El-Shaddai

Deze term komt het eerst voor in de Hebreeuwse tekst van Genesis 17:1, 2, in verband met Abraham. Het woord voor God is hier El-Shaddai, vaak vertaald met 'God, de Almachtige/Ontzagwekkende'.

Laten we dit wat uitsplitsen. Het woord *El* staat in verband met *Elohim* ('In het begin schiep *Elohim* de hemel en de aarde.') en het staat voor almacht, macht, transcendentie. Deze benaming voor God, *Elohim*, wordt in het hele scheppingsverslag in Genesis ontdekt. Het woord *El*, hieruit, wordt meer dan 200 keer met 'God' vertaald; dit duidde óók op de machtige God.

Shaddai—dit betekent 'borst' en geeft het idee van iemand die in iets voorziet, die voedt/koestert en die vervult. Verbonden met het woord voor *El*, schildert het het idee van 'de Geweldige en Machtige die in iets kan voorzien en kan voeden/koesteren'.

Van Abram naar Abraham

In Genesis 17:3-5 duidde de naamsverandering op een verandering in relatie. Aldus was er een superieure relatie aangegaan. 'Abram was de eerste van verschillende mannen van wie God de naam veranderde. Namen waren voor de mensen in de oudheid van veel grotere betekenis dan zij voor ons zijn. Alle Semitische namen hebben een betekenis en bestaan gewoonlijk uit een uitdrukking of zin die een wens, of misschien dankbaarheid, van de ouder uitdrukt. Gezien het belang dat mensen zelf aan namen hechtten, veranderde God de naam van bepaalde mensen om hen te laten harmoniëren met hun ervaringen, verleden of toekomst. Abram, wat 'verheven vader' betekent, komt elders in de Bijbel niet in deze vorm voor, maar wordt gevonden in de vorm van Abiram, wat 'Mijn vader is

hoog/verheven; vader der hoogte' betekent (zie Numeri 16:1; 1 Koningen 16:34).—
The SDA Bible Commentary, vol. 1, blz. 321. (*Bijbelkommentaar van de Zevende dags Adventisten, Supplement Ellen G. White Kommentaren, deel 1-7*; E.G. White Stichting)

Verbondsstadia

Het (lange) verhaal van de verbondsstadia omvat: 'God ging een verbond van drie stadia met Abraham aan. Het eerste staat opgeschreven in Genesis 12:1-3; het tweede in Genesis 15:1-21; en het derde in Genesis 17:1-14.'—Gerhard M. Hasel and Michael G Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 34.

In Deuteronomium 10:16 is dit verbond ook gesymboliseerd in het teken van de besnijdenis: 'And you shall circumcise the foreskin of your heart, and you shall not harden your neck any more.'—*The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol. 1, blz. 489. (Zie Deuteronomium 10:16.)

De term *besnijden* wordt in de Hebreeuwse terminologie vertaald met *mool*, wat de voorhuid van een Hebreeuws mannelijk persoon afsnijden betekende, na de geboorte op de achtste dag. Aldus geeft de geestelijke betekenis van het getal *acht* geestelijke regeneratie (wedergeboorte/hernieuwd leven) weer in een Yahweh van een nieuw begin. Met het idee dat Israëls voorhuid van wereldsheid moest worden doorgesneden, was dit geestelijke teken bedoeld om Israëls loyale trouw aan Yahweh uit te beelden. Voortaan ontving het oude Israël een goddelijke uitnodiging voor een gerenereerde (vernieuwde) relatie met Yahweh.

Verbondsverplichtingen

'For I have known him, in order that he may command his sons and his house after him; and that they may observe the way of Jehovah, to do righteousness and justice, in order that Jehovah may bring on Abraham that which He has spoken of him.'—*The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol. 1, blz. 40. (Zie Genesis 18:19.)

De schoonheid van deze passage is dat zij is ondergedompeld in de goddelijke bekwaamheid van El-Shaddai om te volbrengen wat ongelooft onmogelijk acht. Het was goddelijk inzicht dat Abraham opwekte om Isaak met zijn gedisciplineerde staf van doorgewinterde verzorging te hoeden. Nadat Abrahams naam groot was gemaakt, schitterde zijn zelfverloochening steeds meer.

Hoe? Waarom?

Omdat eigenbelang was opgegaan in onderwerping aan de goddelijke wil, zodat hij bereidwillig was om zijn '*enige zoon*' als lamoffer te brengen. Abrahams eerste 'offer' typeerde dus dat 'niets te kostbaar is om aan God te geven.'—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, blz. 1094. (*Bijbelkommentaar van de Zevende dags Adventisten, Supplement Ellen G. White Kommentaren, deel 1-7*; E.G. White Stichting)

Voor Abraham 'was dit de voornaamste reden om de plaats van handeling van deze gebeurtenis Jehovah-jireh te noemen. Het was een voortdurende herinnering aan de wonderbaarlijke genade van de Jehovah die deze bevrijding tot stand had gebracht. . . . Wat een geweldige en glorierijke bevrijding was het waarin Jehovah's genade had voorzien, en hoe onverwacht en aangrijpend/indrukwekkend! De uiterste nood van de mens is altijd Gods (gunstige/geschikte) gelegenheid, niet alleen om te bevrijden, maar ook om een geweldige leerzame ervaring te onderwijzen van zowel zijn voornemen als

voorzienigheid.'—Nathan Stone, *Names of God* (Chicago, IL: Moody Press, 1944), blz. 62, 63.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Het verschil tussen de buitengewone dokter en een goede dokter is het vermogen om zich, behalve medische problemen, namen en gezichten te herinneren. In plaats van zich alleen maar de jicht te herinneren, herinnert de buitengewone dokter zich de vrouw die bezorgd is om gezond te zijn, zodat zij voor haar pasgeborene kan zorgen. In plaats van zich alleen maar het gebroken bot te herinneren, herinnert de buitengewone dokter zich de man die zich zorgen maakt om zijn baan te verliezen. Namen en mensen—dat is waar Jezus allemaal over gaat.

1. Hele gedeelten van de Bijbel staan vol met alleen maar namen en relaties. Toen namen mensen namen heel serieus. Leg, in dat licht, de psychologische en geestelijke implicaties uit van het veranderen door God van Abrams naam in Abraham. Waarom nam God de moeite om de betekenis van zijn eigen naam te veranderen? Op wat voor verschil kwam de betekenis van zijn naam neer voor zijn partners in de verbondsrelatie?
2. In Bijbelse tijden bracht de verandering van een naam vaak een verandering in status teweeg. Hoe kunt u dit idee toepassen op wat er gebeurt als u opnieuw wordt geboren?
3. Waar wij in Gods heilige aanwezigheid staan, hangt af van hoe intiem wij Hem kennen. Gods beloften zijn gebaren/tekenen van innige verbondenheid. Hoe zouden wij moeten reageren? Toen Abraham door vreemde en afgelegen landen reisde, was zijn verbond met God een bron van bemoediging en gezelschap. Hoezeer zijn Gods beloften dit vandaag? Deel met uw groep uw geliefde belofte in de Bijbel en een moment waarop die belofte in uw geestelijke groei het verschil tussen succes en mislukking heeft gemaakt.
4. De Bijbel geeft Jezus veel benamingen. Kies (zorgvuldig) één die voor u het meest van betekenis is. Schrijf redenen op waarom u die specifieke benaming vermeldt. Deel uw lijst met uw groep als getuigenis van wat Jezus voor u betekent.
5. Jezus kent niet alleen maar uw naam; Hij kent al uw gedachten en houdt zelfs elke haar in de gaten die u verliest of die grijs wordt. Voelt u zich hierdoor ongemakkelijk of vol vertrouwen? Leg uit.
6. Op verschillende manieren probeert God ons de waarheid over zijn wezen en karakter bekend te maken. Hoe is het dan voor ons mogelijk om vertekende, onjuiste en zelfs tegennatuurlijke denkbeelden te verkrijgen van hoe God is en, wat belangrijker is: hoe kunnen we deze rechtzetten?
7. In Genesis 17:1 wordt naar God verwezen als El-Shaddai, oftewel de

Ontzagwekkende. Hoe zou u op iemand reageren die beweerde dat het voor God onmogelijk is om tegelijkertijd één en al goedheid én almachtig te zijn? Is er enige tegenstrijdigheid of ondersteunen deze (essentiële) kenmerken elkaar?

8. In Genesis 17:4, 5 veranderde God Abrams naam in Abraham ('vader van vele volken'). In welke zin is het voor mensen van verschillende achtergrond mogelijk nakomelingen van Abraham te zijn?

9. Als God één en al genade en één en al vergeving is, waarom is gehoorzaamheid aan zijn geboden dan nog steeds nodig voor mensen die in verbond met Hem zijn? Heeft Hij onze gehoorzaamheid nodig of is het *nodig* dat wij gehoorzaam zijn? Leg uit.

Les 5 Kinderen van de belofte

24-30 april

Focus van de studie: Matteüs 28:20

Deel I: Commentaar

Toen Yahweh aankondigde dat Hij Abrams *schild* was (Genesis 15:1), betekende dit dat Hij Abrams beschermer zou zijn. De term *schild* wees op Yahweh's beschermende belofte aan Abram. Ondanks zijn idee dat Eliëzer zijn erfgenaam zou worden, zou er een speciale zoon uit Sarai's schoot voortkomen. Deze zoon zou een *abrahamitische* bloedlijn voortbrengen en zij zouden zo'n myriade (ontelbare menigte) als 'de sterren' zijn.

Uw schild

'After these things the word of Jehovah came to Abram in a vision, saying, 'Do not fear, Abram; I am your shield, *your reward will increase greatly.*' '—Jay Green, ed., *The Interlinear Hebrew/Greek English Bible*, vol. 1, blz. 32, cursivering toegevoegd. (Zie Genesis 15:1.)

'Het 'schild' oftewel bescherming waarover hier wordt gesproken, verwijst niet naar fysieke bescherming in de oorlog of fysieke bescherming tegen tegenspoed. In plaats hiervan verwijst het naar bescherming tegen de mogelijkheid dat de verbondsbelofte niet zou worden vervuld door middel van Abraham en zijn toekomstige nakomelingen. . . . Als wij Abrahams nakomelingen zijn (en allen die het geloof van Abraham hebben, zijn Abrahams nakomelingen), dan hebben wij ook de verzekering/belofte dat God ons schild zal zijn.'—Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 44.

De belofte van de Messias: Deel 1

Toen hem de toegang tot het Beloofde Land was ontzegd, stond Mozes aan het einde van zijn odyssee (lange reis met moeilijkheden onderweg) op de schitterende bergtop en werd hem een visioen van de komende Messias gegeven: 'Hij zag over de tijd naar de eerste komst van onze Heiland. . . . Hij zag het nederig leven van Christus in Nazaret, zijn dienstwerk van liefde, medeleven en genezen, zijn verwerping door een hoogmoedig, ongelovig volk. . . . Hij zag hoe Jezus op de Olijfberg weende over Jeruzalem, de stad die Hij zo liefhad. . . .

'Hij zag . . . dat God het zaad van Abraham niet had verworpen . . . ; het heerlijk voornemen, waarvoor Hij Israël had willen gebruiken, zou toch vervuld worden. Allen die in Christus kinderen des geloofs zouden worden, zouden tot het zaad van Abraham gerekend worden.'—Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten* (Uitgeverij Veritas, 1977), blz. 427, 428.

De belofte van de Messias: Deel 2

In Genesis 3:15 voorzegde de Christus van vóór de vleeswording de komst van de Messias, die in verzoening voor het menselijk ras zou voorzien, aan zondeloze sferen zou bewijzen dat er geen verontschuldiging voor Adams mislukking was en door middel van

Golgota de onsterfelijke vermenging van de wet en het evangelie moest valideren (geldig verklaren).

De val van Adam bracht in het mensdom een nieuw paradigma van het kwaad voort. Adams nageslacht werd aangetast met een aangeboren, geestelijke neiging om tegen goddelijke souvereiniteit te rebelleren. Vandaar dat, aangezien zonde niet louter wangedrag kan zijn, zij zou moeten worden beschreven als een geestelijke psychotische toestand die tegen goddelijke souvereiniteit tekeergaat. In Matteüs 1:21 is de belofte van een komende Christus gegeven, die ons zou genezen van de ziekte van geestelijke schizofrenie. Buiten Christus geboren, wordt het menselijk ras geboren in een toestand van geestelijke psychopathologie. Christus kwam, zodat wij genezen konden worden door een 'bloedtransfusie' op basis van zijn dood op Golgota.

Aldus werd Christus de *Monogenes*, oftewel *enige Zoon* (Johannes 3:16), doordat Christus de kosmos binnenging als de Enige in zijn soort, zonder enige concurrentie. In Nazaret begon de tweede Adam zijn nederige dienstwerk in een gevallen, verdorven wereld, in tegenstelling tot de volmaaktheid van het paradijs, waarin de oorspronkelijke Adam tekortschoot. Deze God-mens, die in alle dingen werd gezocht, ontkwam succesvol aan de hellehonden van de zonde. (Zie Genesis 3:15; 1 Korintiërs 10:13; 15:21, 22; Hebreëen 4:15, 16.) Lees Ellen G. White, *De Wens der Eeuwen* (Ellen G. White Stichting), blz. 659.

Uw naam groot maken

In schrill contrast met die stellaire (de sterren betreffend), hoewel aanmatigende, imperiumbouwers op de vlakten van Sinear, ging Abraham zelfvergoddelijking uit de weg, ook al had God beloofd hem aanzien te geven. 'Als Nimrod de archetypische wereldlijke politieke leider van de wereld na de zondvloed is, is Abraham de geestelijke leider ervan. Abraham is . . . Yahweh's instrument voor de vervulling van zijn visie voor de mensheid. . . .

'Met Abraham verandert de wereldgeschiedenis van koers; God brengt een nieuw patroon tot stand. Abraham is voor de mensen en voor alle volken de golfbeweging van de toekomst. Yahweh geeft hier zijn onverschilligheid voor bloedlijnen te kennen. . . .

'Een nieuwe lijn van gelovigen in de ene God is begonnen. Abraham, een Afro-Aziaat die binnen Nimrods invloedssfeer leefde, wordt door Yahweh uitverkoren om zijn dienaar te zijn, tot zegen van zijn broeders door middel van zijn nakomelingen. . . .

'Eén man zal nu ten behoeve van God en de mensheid handelen. . . . Het plan en de opname hierin zijn niet op etniciteit, maar op verbondsrelatie gebaseerd.'— Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 77–79.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Een rabbijns verhaal over het doortrekken van de Rode Zee gaat als volgt: net toen de zee de Egyptenaren begon te overspoelen, begonnen de engelen in de hemel te applaudiseren, te dansen en feest te vieren. Toen kwam Gods bedroefde stem tussenbeide: 'Het werk van mijn hand, mijn schepping, is in de zee gezonken!' Gods liefde is zo groot dat Hij zelfs in de vernietiging van de meest verdorvenen geen plezier heeft.

1. Gods liefde strekt zich uit naar iedereen, zelfs degene die zijn wet en zijn hart breekt. Hoe wordt deze liefde zichtbaar gemaakt in de verbondsrelatie die Hij met elk individu tot stand verlangt/probeert te brengen? Hoe maakt deze liefde zichzelf verder zichtbaar, als men Gods aanbod afwijst? Wat is Satans verdediging als God van zo'n liefde blijkt geeft?
2. Omdat zij door een vreemde macht werden onderdrukt, wilde het Joodse volk een Messias die hen zou bevrijden. Jezus reisde echter naar deze wereld om een kruis op te nemen, niet om een troon in te nemen. Hoe paste zijn opdracht in Gods aanbod van het verbond aan ons?
3. God had veel plannen voor Israël, maar zij lieten Hem vaak in de steek. Denkt u dat God ons wil gebruiken, zoals Hij de bedoeling had om Israël te gebruiken? Leg uit. Wat moeten wij persoonlijk en als kerk doen, zodat wij zijn stem kunnen 'horen' en zijn kanaal kunnen zijn?
4. Met de komst van de Messias verwachtten de mensen tekenen en wonderen, mirakels en mystiek. Op wat voor manieren zijn wij vandaag zo? Hoe is het voor ons mogelijk om de subtiele tekenen van de tweede komst te missen? Hoe kan de gemeente, als verenigd lichaam, positieve vooruitgang boeken om een gereed en wachtend volk te zijn?
5. Als u Gods verlossing aanvaardt, begint u aan de reis om elke dag steeds meer als Christus te worden. Wat voor barometer gebruikt u om uw vooruitgang te meten? Wat denkt u dat God gebruikt om uw vooruitgang te meten? Charles Swindoll beschrijft de strijd van iemands geestelijke groei als drie stappen vooruit, één stap achteruit. Mocht dit het geval zijn, hoe ga je dan door zonder ontmoedigd te raken? In Genesis 15:1 vertelt God Abram dat 'zijn loon vorstelrijk zal zijn'. In welke zin is God en onze relatie met Hem niet alleen maar een middel om een doel te bereiken, maar het doel op zich?
6. God vertelt Jakob in Genesis 28:14 dat zijn zegen ertoe zou leiden dat de hele wereld gezegend zou worden. Kan een zegen werkelijk een zegen zijn, als deze niet op een of andere manier wordt gedeeld? Leg uit.
7. Gods oorspronkelijke verbond met Abram scheen erop te duiden dat hij Abrams rechtstreekse nakomelingen in gedachten had. Nadien wordt echter duidelijk dat God verschillende groepen en individuen in gedachten had, verenigd door een gemeenschappelijk geloof. Verandert God van gedachten? Praat hierover.
8. Het feit dat God een onbekende nomade uitkoos in een van de afgelegen stadjes in de wereld (zelfs toen), suggereert dat wat God in menselijke wezens op prijs stelt, geheel anders is dan waaraan wij waarde hechten, in onszelf en anderen. Wat kan God in Abraham hebben gezien?

Les 6 Abrahams nakomelingen

1-7 mei

Focus van de studie: 1 Petrus 2:9

Deel I: Commentaar

Kostbaarder dan alle andere volken

Zowel in Deuteronomium 28 als de boeken Jesaja, Jeremia, Sefanja en een aantal kleine profeten werden aan Israël verbondsbeloften gedaan op basis van haar loyaliteit aan Yahweh.

De dood van Jezus, de gezalfde Vorst, voorzegt in Daniël 9:25-29, leidde echter uiteindelijk tot de verspreiding van het nieuwe verbond aan zowel Joden als heidenen. Iedereen kon nu, door geloof in Jezus, aanspraak maken op de verbondsbeloften als de zijne/hare. Hoewel velen in Israël God ontrouw waren, bleef God zijn volk trouw.

Landdeal

'Het Oude Testament beschrijft het land dat aan de patriarchen van Israël wordt beloofd, consistent in theologische termen: zoals Gods genadige geschenk oftewel zegen voor zijn verbondsvolk (Genesis 12:1, 7; 13:14-17; 15:18-21; Deuteronomium 1:5-8; Psalmen 44:2-4). . . . Derhalve 'kan Israël geen aanspraak maken op een directe relatie tot haar land, kan dit niet op een autonome manier tot haar beschikking hebben, kan het land niet als een absoluut bezit verafgoden.' Israël bezit het land niet. . . .

'Hoewel het land het geschenk van genade aan Israël was, zou het verbondsvolk alleen binnen het land van God kunnen blijven, als zij aan de Heer gehoorzaam waren (zie Deuteronomium 4:40; Jesaja 1:19). Het geschenk kan niet zonder de Gever ervan worden ontvangen.'—Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Profetic Interpretation* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1983), blz. 136.

Israël en het verbond

Een opvallende geestelijke ondertoon van het verbond van genade was 'gehoorzamen en in leven blijven; ongehoorzaam zijn en sterven'. Voor het oude Israël was dit thematische motief door het tapijtwerk van het Oude en Nieuwe Testament geweven. Van het verbond met Adam tot het nieuwe verbond was de goddelijke functionaliteit van Yahweh's gewijde en verordende wil met elke goddelijke belofte verbonden geweest.

Israëls beloften van nationale grootheid en landuitbreiding rustten op voorwaardelijke aspecten van het verbond. Ongetwijfeld waren die nationale beloften die golden voor Israëls toekomst en haar internationale bekendheid, aan haar voorwaardelijke gehoorzaamheid verbonden geweest. Aan de ene kant is Gods verordende wil, ongeacht menselijke keuze, afhankelijk van de onwankelbare vervulling van een goddelijke belofte (Genesis 3:15). Aan de andere kant lijkt God er *toch* rekening mee te houden dat menselijke keuzes de bedoeling van een goddelijke belofte zullen verstoren en zo een reeks bittere gevolgen los zouden laten (Genesis 2:16, 17).

Het overblijfsel

'Telkens wanneer de oudtestamentische profeten het eschatologische overblijfsel van Israël schilderen, wordt dit altijd gekenmerkt als een trouwe, godsdienstige gemeenschap die God met een nieuw hart aanbidt op basis van het 'nieuwe verbond' (Joël 3:5 (andere vertalingen: Joël 2:32); Sefanja 3:12, 13; Jeremia 31:31-34; Ezechiël 11:16-21).—

Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Profetic Interpretation*, blz. 90.

Israël van het verbond

'Dit trouwe overblijfsel van de eindtijd zal Gods getuige onder alle volken worden en omvat ook niet-Israëlieten, ongeacht hun etnische oorsprong (Zacharia 9:7; 14:16; Jesaja 66:19; Daniël 7:27; 12:1-3).

'Het totaalbeeld van het oudtestamentische eschatologische overblijfsel onthult dat Israëls verbondszegeningen als geheel in vervulling zullen gaan, *niet* in het ongelovige nationale Israël, maar alleen in dat Israël dat trouw is aan Yahweh en vertrouwen heeft in haar Messias. Dit overblijfsel van Israël zal de trouwe overigen van alle heidense volken opnemen en zo het goddelijke voornemen van Israëls verkiezing vervullen.'

Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Profetic Interpretation*, blz. 90, 91.

Het keerpunt is dat God niemand, en masse, heeft afgewezen. Iedereen, Jood of heiden (hoewel eerst voor de Jood), kan verlossing in Jezus vinden. Het idee dat God alle individuele Joden heeft afgewezen omdat zij Joden zijn, staat totaal lijnrecht tegenover de Schrift: Zoals Paulus schrijft: 'Wat hebben de Joden dan nog voor op anderen? Heeft het enig nut dat men besneden is? Zeer zeker, en in ieder opzicht. In de eerste plaats zijn het de Joden aan wie God zijn woord heeft toevertrouwd. Maar wat is daarvan de zin? Wanneer sommigen van hen God ontrouw zijn geworden, zal dat dan geen einde maken aan Gods trouw?' (Romeinen 3:1-3).

Merk op: slechts *enkelen* geloofden niet, maar velen deden dit wel. En deze mensen, deze gelovige Joden, vormden samen met de heidenen de eerste gemeente. In feite bestond de gemeente aanvankelijk alleen maar uit gelovige Joden!

God heeft niemand en masse, als groep, afgewezen, omdat verlossing nooit en masse komt. Jood, heiden, mensen gaan alleen verloren of worden gered als individu en gebaseerd op hun eigen keuzes.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: De maatschappij is zich altijd bewust van afstamming geweest. Een indrukwekkende stamboom verkrijgt gunst, invloed en connectie. Zelfs in Bijbelse tijden werden mensen vaak via hun stamboom geïdentificeerd. Om iemand van Abrahams 'nakomelingen' te zijn, was voor de Joden een grote trots- en prestigekwesitie.

1. Wat voor rol speelde het verbond bij het tot stand brengen van relaties tussen God en de mensheid in een tijd waarin afstamming een belangrijke kwesitie was? Wat heeft onze relatie met God te maken met onze relatie met andere mensen? Wat voor lessen kunnen wij leren van Israëls verbondsrelatie met Jehovah, die onze relatie met Hem kunnen

versterken?

2. Om gangbare vooroordelen in zijn tijd te verspreiden, wees Jezus op enige voor de hand liggende waarheden, zoals de zon die op zowel goede als slechte mensen schijnt (Matteüs 5:45). Het feit dat Hij Gods *uitverkoren* volk moest herinneren op wat voor de hand lag, vertelt ons hoe egocentrisch zij waren. Wat zijn de gevaren als onze kerk egocentrisch wordt?

3. Een deel van Israëls afstamming was de 'Shekinah', de zichtbare, goddelijke en luisterrijke majesteit van God (Exodus 40:34-38). Wat voor tastbaar/concreet bewijs heeft u van God? Hebben wij echt een zichtbare herinnering aan Hem nodig? Leg uit. Wat kan nog krachtiger zijn? Wat voor andere elementen in uw leven vertellen over Gods blijvende aanwezigheid?

4. Bekijk 2 Korintiërs 11:16-33 opnieuw. Paulus' tegenstanders in Korinte waren christelijke Joden die zich hadden aangesloten bij de gemeente en leiderschapsposities probeerden te bereiken. Zij geloofden dat ze, omdat ze Abrahams nakomelingen waren, boven heidense christenen waren. Paulus erkende echter niet zo'n onderscheid tussen Jood en heiden aangaande hun verlossing en hoe zij vóór de Heer stonden. Hoe kunnen wij ons verheven voelen boven anderen die net zoveel recht op een verbondsrelatie met God hebben als wij? Hoe kunnen de 'uiterlijke' verwachtingen die we van anderen hebben, de uiteindelijke opdracht van de kerk belemmeren?

5. Zowel het Oude als Nieuwe Testament verwijzen vaak naar Gods volk als zijn bruid (Jesaja 62:5; heel Hosea). Het verbreken van de huwelijksgeloften symboliseert dan het ongehoorzaam zijn aan God. Als de huwelijksgeloften worden verbroken, worden er ook harten gebroken. Als u deze beeldspraak op uw leven toepast, hoe ziet u uzelf dan de verbondenheid tussen de kerk en Christus versterken? Ontheft de bruid, die de kerk is, het individuele kerklid van verantwoordelijkheid? Leg uit.

6. Hoe helpt het nieuwe verbond ons om een 'betere' bruid te zijn dan Israël was? Helpt ons gebrek aan afstamming onze geestelijke groei als Christus' bruid of wordt deze hierdoor belemmerd? Leg uit.

Les 7 Verbond bij de Sinai

8-14 mei

Focus van de studie: Exodus 19:4**Deel I: Commentaar**

'Als een adelaar zijn kleintjes wil leren vliegen . . . , port hij een van de adelaartjes op en duwt dit met zijn snavel uit het nest. Het adelaartje begint te vallen en de grote adelaar vliegt eronder, steekt zijn vleugel uit, vangt het kleintje op zijn rug en vliegt een mijl de lucht in.

'Als je de adelaar nauwelijks als een stip in de lucht kunt zien, keert hij zijwaarts en naar beneden valt het adelaartje dat fladderend misschien wel duizend voet aflegt.

'Ondertussen circelt de adelaar rond het adelaartje en eronder, de adelaar vangt het adelaartje op zijn vleugels en draagt het adelaartje opnieuw omhoog de lucht in. Nadat het opnieuw is uitgegooid en losgelaten daalt het adelaartje steeds verder—soms binnen honderd voet van de grond.

'Opnieuw vangt de grote adelaar het kleintje op zijn rug en omhoog gaan ze, nog een mijl. Beetje bij beetje zal het adelaartje leren hoe het moet vliegen. De adelaar weet wanneer het adelaartje moe is; hij lepelt het adelaartje het nest is, duwt het volgende eruit en begint onmiddellijk opnieuw.'—Paul Lee Tan, *Encyclopedia of 15,000 Illustrations* (Dallas, TX.: Bible Communications, Inc., 1998), blz. 3050, 3051.

Op adelaarsvleugels

Met zijn scherpe klauwen van genade duwde de Bergadelaar van de eeuwigheid het Hebreeuwse adelaartje uit het trotse nest van Egyptische onderdrukking. Bij de Rietzee/Rode Zee raakte het adelaartje in paniek, toen het de woestijngrond hoorde dreunen van de wagenwielen van onrecht. Terwijl het geloof van het adelaartje fladderde, aanschouwde het twee indrukwekkende muren van water die een spleet vormden en in glorieuze aandacht opdoemden, waarbij ze eer bewezen aan de almacht van de majestueuze Adelaar. Tussen de heldere watermuren was op een bovennatuurlijke manier een droge weg uitgesneden, die het trillende adelaartje naar een veilige doortocht wees.

Het patroon van verlossing

Net zoals de Hebreeuwse uitdrukking *go'el* in Exodus 6:6 Christus als Israëls *Bevrijder-Bloedverwant* openbaarde, zijn er vier Griekse nieuwtestamentische termen die erover uitweiden hoe Christus onze *Bevrijder-Bloedverwant* is: 'Er zijn vier verschillende woorden in het Griekse Nieuwe Testament, die worden gebruikt om 'bevrijding' aan te duiden: *agoridzo*, *exagoridzo*, *lutroo* en *apolutrosis*. . . .

'Het eerste woord voor 'bevrijding' [*agoridzo*] vertelt ons dat Jezus Christus naar de aarde kwam om *ons* in onze verdorvenheid *op te sporen* en om onze slavernij aan Satan persoonlijk te onderzoeken.

'Het tweede woord voor 'bevrijding' (*exagoridzo*) verklaart dat Jezus niet alleen kwam om onze toestand te onderzoeken, maar *ons* blijvend uit Satans macht *weg te nemen*.

'Het derde woord voor 'bevrijding' (*lutroo*) vertelt ons dat Jezus zo toegewijd/trouw was om ons uit Satans heerschappij te verlossen, dat Hij bereid was *de losprijs* van zijn eigen bloed *te betalen*. . . .

'Het vierde woord voor 'bevrijding' (*apolutrosis*) vertelt ons dat Jezus, behalve dat hij ons blijvend in vrijheid stelde uit Satans greep/invloed, *ons* in de positie van 'kinderen van God' *terugbracht*. Nu zijn we volledig in ere gesteld en samen met Jezus Christus zélf tot erfgenamen gemaakt (Romeinen 8:17).!—Rick Renner, *Dressed to Kill: A Biblical Approach to Spiritual Warfare and Armor* (Tulsa, OK: Teach All Nations, 2007), blz. 81, 98, 99. (Bestudeer 1 Korintiërs 6:20; Galaten 3:13; 4:4, 5; Efeziërs 1:7; Titus 2:14; 1 Petrus 1:18, 19; Openbaring 5:9; 7:23.)

Het verbond bij de Sinai

In het verbond bij de Sinai (Exodus 19:5, 6) waren er drie cruciale elementen, oftewel punten, die Yahweh openbaarde toen Hij zich tot het oude Israël richtte ten opzichte van zijn voorgeschreven wil voor hen. Het eerste element van dit verbond was Gods uitgedrukte verlangen om van het Hebreeuwse volk een gekoesterd eigendom te maken. 'In tegenstelling tot andere soorten eigendommen, namelijk: degene die niet konden worden verplaatst, zoals onroerend goed, werd Israël, door Gods liefde en genegenheid, zijn verplaatsbare kostbare bezit.'—Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 65.

Het tweede punt in dit verbond was dat Yahweh de bedoeling had om van Israël een koninkrijk van priesters te maken. Met andere woorden: 'Elke Israëliet moest, op een of andere manier, als Gods priesterlijke tussenpersoon fungeren om zegeningen aan de volken van de hele wereld te brengen en hen in hun noden bij te staan.'—Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 66. Het derde punt in dit verbond was gericht op Yahweh's bedoeling dat van Israël een geheiligd volk gemaakt zou worden. In wezen moest het Israël van het genadeverbond een gewijde/heilige entiteit worden. Terwijl Hij al wist dat het oude Israël spoedig haar verbondsovereenkomst zou verbreken (Exodus 19:7, 8), stelde Yahweh het verbond bij de Sinai in werking. Waarom? (Bestudeer Exodus 32.)

God en Israël

'And now if you will surely listen to My voice, and will keep My covenant, you shall become a special treasure to Me above the nations, for all the earth is Mine. And you shall become a kingdom of priests for Me, a holy nation. These are the words which you shall speak to the sons of Israel.'—*The Interlinear Hebrew-English Old Testament*, vol. 1, blz. 192. (Zie Exodus 19:5, 6.) 'Het evangelie is de geopenbaarde/ontvouwde wet, niets meer of minder. . . . De wet wijst op Christus; Christus wijst op de wet. Het evangelie roept mensen op tot berouw. Berouw over wat?—Over de zonde. En wat is zonde?—Het is de overtreding van de wet. Daarom roept het evangelie mensen . . . terug tot gehoorzaamheid aan de wet van God.'—Ellen G. White, 'The law and the Gospel', *The Signs of the Times*, 25 februari 1897.

Beloften, beloften. . .

'Zouden geloof en werken voor iemand het geschenk van verlossing kopen, dan heeft de Schepper een verplichting aan het schepsel. Hier is voor de leugen een kans om als waarheid te worden aangenomen.'—Ellen G. White, *Faith and Works*, blz. 20.

Hier is nog een manier om deze waarheid uit te drukken: het is niet geloof en werken; het is niet geloof of werken. Het is een geloof dat werkt. We openbaren ons geloof door onze werken; in feite kunnen werken geloof versterken en doen dit ook.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Tijdens de laatste week van 1999 leidde salon.com een verhaal met als titel 'The Hall of Shame'. Het ging over de tien meest oneervolle sportfiguren van dat jaar. De lijst omvatte alles, van iemand die was gearresteerd voor moord tot iemand anders die met drugs was betrapt. Dit waren mannen die een contract met hun team en fans hadden gesloten. Ze waren met de beste bedoelingen aan hun carrière begonnen: goed spelen, eervol leven en de handtekening op hun contract waardig zijn.

Voordat je een contract met iemand sluit, is het belangrijk het karakter van die persoon te kennen. Wat is het met Gods karakter dat ons goed laat voelen over het aangaan van een verbondsrelatie met Hem? Denkt u dat Hij eerst naar ons karakter kijkt, voordat Hij een relatie met ons aangaat? Leg uit.

1. In de meeste partnerschappen zijn de voordelen voor beide partijen gelijk. Als een goddelijke God echter een partnerschap met een zondig mens aangaat, begint de relatie vreselijk onevenwichtig—God brengt het partnerschap zoveel meer dan wij ooit zouden kunnen. Hoe is het mogelijk aan Hem onderworpen te zijn, maar toch het voorrecht te hebben om in een partnerschap met Hem te zijn? Leg uit.

2. Voordat u een contract tekent, zou u alle eisen en de kleine lettertjes moeten lezen. Als God een verbond aangaat, is Hij echter heel duidelijk.. Er zijn geen kleine lettertjes of lezen tussen de regels door. Zijn woorden zijn een reeks definitieven: ' Ik zal, Ik zal, Ik zal . . .' (zie bijvoorbeeld Exodus 6:6, 7). Wat zal u, als reactie, in het partnerschap opnemen? Als u in Gods schoenen stond, hoe prettig zou u zich dan voelen door een partnerschap met iemand zoals u aan te gaan?

3. Contracten worden aangepast om geschikt te zijn voor de partijen die het aangaat, het soort bedrijven dat erbij betrokken is, et cetera. Op wat voor manieren heeft God zijn verbond met u aangepast? Hoe toont u waardering voor de 'rekening' die Hij heeft gehouden met het geval dat u uw contract zou verbreken? Hoe beïnvloedt Gods rol als uw vriend zijn rol als uw partner? Is er een conflict (strijdigheid) tussen de twee rollen? Leg uit. God erkent onze kwetsbaarheid (Psalmen 103:13, 14). Betekent dit dat God zonde(n) veronderschuldigt? We weten dat God zonde(n) vergeeft. Op welke manier is dit anders?

4. Het idee van God die op ons menselijk niveau naar beneden komt, is in het Nieuwe Testament zeer duidelijk, en mensen nemen vaak aan dat God in het Oude Testament ver

weg en ontoegankelijk/onbenaderbaar was. Waarom is deze voorstelling onjuist?

5. Veel van de instructies die na de uittocht aan Israël werden gegeven, lijken voor de moderne mens misschien irrelevant en verouderd, en het is duidelijk dat ten minste enige ervan vandaag niet direct gelden. Hoe denkt u dat de voorschriften en rituelen die na de uittocht werden gegeven, fungeerden bij het onderwijzen van de lessen waarvan God wilde dat zij die kenden? Hoe weten wij welke vandaag voor ons misschien nog steeds gelden?

6. Veel commentatoren op de Bijbel beschouwen Israëls collectieve belofte om God te gehoorzamen (Exodus 19:8) als protserig en misplaatst. Zo ja: waarom? Kunt u denken aan andere reacties die passender konden zijn geweest? Wat onderscheidt ware gehoorzaamheid van valse of misplaatste gehoorzaamheid?

Les 8 Verbond en wet

15-21 mei

Focus van de studie: Deuteronomium 7:9**Deel I: Commentaar**

Voorbeelden van Yahweh die andere volken bereikt vóór Israëls verkiezing rusten op eerdere passages, zoals Genesis 20:3-6 and Genesis 21:32. Is het niet opmerkelijk te ontdekken dat koning Abimelech, een Filistijnse koning, in antwoord op Yahweh, naar zijn **Hamitische volk verwees als 'een rechtvaardig volk'** (NBG/SV)?

'Yahweh is altijd in contact geweest *met niet-Hebreeën en koos ervoor van 'heidene*n' zijn vertegenwoordigers en tussenpersonen te maken, zelfs priesters in overeenstemming met zijn wil. . . .

'Yahweh gebruikt Jetro de Keniet, die vóór Mozes met de naam Yahweh bekend was en hem, in feite, hielp dit te begrijpen, om zijn plannen en bedoelingen voor de mensheid te vereenvoudigen. . . . Hier hebben we een zogenaamde *heiden*, Afro-Aziatische mensen die deze essentiële informatie vóór de Hebreeën levend hielden, kwamen op het toneel!'—Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 36, cursivering toegevoegd.

De verkiezing van Israël

Evenzo was een Hebreeuws volk van een *abrahamitische* afstamming afgesplitst. Het oude Israël ontsprong uit goddelijke voorzienigheid om haar door God voorbeschikte getuigenis naar omringende volken te strooien. Aldus verdient het verband tussen Israëls verkiezing en Yahweh's kosmische wet uitleg: 'Het geven van de wet is net zoveel een daad van genade als Gods geschenk van verkiezing. Het geven van de wet is net zoveel een daad van barmhartigheid als de bevrijding uit Egyptische slavernij. Het geschenk van de wet is net zoveel een daad van Gods liefde als het sluiten/bekrachten van het verbond waartoe de wet behoort. De wet wordt zo een instrument dat alle relaties binnen het verbond en de verbondsgemeenschap bepaalt.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 72.

Wet binnen het verbond

'Het Hebreeuwse woord *wet* (*tôrāh*) komt in het Oude Testament niet minder dan 220 keer voor. Het moet niet worden begrepen als 'wet' in de Latijnse betekenis van *lex*, wat wet van het (keizer)rijk betekent. Noch moet het worden begrepen zoals de Grieken hun woord voor wet (*nomos*) begrepen, namelijk dat wat altijd was gedaan. In de Hebreeuwse taal komt de term *tôrāh* van het woord *hôrāh*, dat 'naar voren brengen', 'onderwijzen' of 'onderrichten' betekent. Dienovereenkomstig betekent het zelfstandig naamwoord *tôrāh* in de ruimste zin van het woord 'onderwijs' of 'onderricht'. In deze betekenis betekent het woord *wet* de gehele geopenbaarde wil van God, of om het even welk deel ervan

'God gaf Israël dit onderricht, this *tôrāh*, in termen van 'wetten en regels' (Deuteronomium 4:14) oftewel 'de bepalingen, wetten en regels' (vers 45) om het leven

van Israël te reguleren. *Tôrāh* wordt in deze betekenis vaak gebruikt. Aldus zou wet een allesomvattend soort 'onderricht' kunnen zijn, dat alle wetten omvatte: morele en ethische, burgerlijke en sociale, wat offeren en aanbedding betreft, en wat hygiëne en gezondheid betreft.

'In andere gevallen kan de *wet (tôrāh)* in een zeer nauwe betekenis worden gebruikt en alleen maar de tien geboden of Decaloog betekenen.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 73.

De stabiliteit van de wet

De Psalmist zingt: 'The law of Jehovah is perfect, converting the soul. The testimony of Jehovah is pure, making the simple wise. The precepts of Jehovah are right, rejoicing the heart; the commands of Jehovah are clear, giving light to the eyes. . . . the judgments of Jehovah are true, they are righteous altogether. They are more precious than gold, . . . and sweeter than honey and drops from the honeycomb.'—

The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible, vol. 2, blz. 1400. (Zie Psalmen 19:8-11.)

We zouden ons altijd bewust moeten zijn van het feit dat onze noodzaak aan Gods wet is verbonden aan de wetteloze toestand van de menselijke psyche, en niet alleen vanwege onze noodzaak om zondige daden recht te zetten. Alleen Christus is in staat om zijn rust en stabiliteit binnen de mensheid op te nemen en Hij doet dit door ons op zichzelf te wijzen (Jesaja 26:3, Matteüs 12).

Tegelijkertijd is de wet ten behoeve van ons gegeven en blijft dit nog altijd. Wie heeft niet geleden, of heeft anderen zien lijden, vanwege ongehoorzaamheid aan Gods wet? Denk eraan hoeveel beter onze wereld zou zijn als mensen Gods wet gehoorzaamden. Denk eraan hoeveel beter het zou zijn als mensen zelfs alleen maar de laatste zes geboden gehoorzaamden!

Ondertussen vertelt Paulus ons het volgende: 'But now He reconciled in the body of His flesh, through death, to present you holy and without blame, and without charge before Him, **if you continue in the faith grounded and settled**, and not being moved from the hope of the gospel.'—*The Interlinear Greek-English New Testament*, vol. 4, blz. 542, 543, cursivering toegevoegd. (Zie Kolossenzen 1:21-23.)

Voor de gelovige wordt geestelijke rijpheid in Kolossenzen niet ogenblikkelijk samengevat. Groei in genade is door Paulus waargenomen als een regeneratief (weder voortbrengend) proces dat een mensenleven duurt. Vandaar dat dit verslag van Paulus de voorwaarden herformuleerde van het verbond van genade zoals Yahweh met het oude Israël had ingesteld. (Bestudeer Exodus 19:5; Leviticus 26:3, 4, 14, 16; Deuteronomium 5:33; Deuteronomium 6:5; Deuteronomium 10:12; Deuteronomium 11:1, 13, 22; Deuteronomium 13:3, 18.)

'Aldus is het duidelijk dat de vorm van verlossing in het Oude Testament en de vorm van verlossing in het Nieuwe Testament dezelfde zijn—beide verlossing door genade door middel van geloof, wat gehoorzaamheid tot gevolg heeft.'—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 78.

Aan de andere kant is het net zo belangrijk om de volkomen onmogelijkheid van berouw, los van Christus, in het strijdperk van heiligmaking in gedachten te houden:

'U kunt geen gedachte hebben zonder Christus. U kunt geen geneigdheid hebben om tot Hem te komen, tenzij Hij invloeden in beweging zet en zijn Geest indruk laat maken op de menselijke gedachten.'—Ellen G. White, *Faith and Works*, blz. 73.

(Bestudeer Johannes 14:15, Johannes 15–17, Handelingen 5:32, Romeinen 2:4, 1 Korintiërs 13, Galaten 5:14–26, Efeziërs 2:8–10, Efeziërs 5, 1 Johannes 4:7–21, 1 Johannes 5:1–3, Openbaring 22:14.)

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: William Barclay heeft gezegd dat werkelijk godsdienstig zijn is dat je God liefhebt en degenen liefhebt die God als zijn evenbeeld heeft gemaakt. Deze liefde is niet een of andere vage, wazige sentimentaliteit, maar een volledige toewijding aan God, die uit het hart voortkomt in praktisch dienstbetoon ten opzichte van onze medemensen.

1. Lees Deuteronomium 6:5. Dit vers is deel van het 'Sjema', de geloofsbelijdenis van het Jodendom. Elke gebedsdienst wordt met deze zin geopend. Elk Joods kind leert deze uit het hoofd vóór alle andere dingen. Het is een voortdurende herinnering dat onze liefde tot God vóór alles moet komen. Lees Jezus' woorden in Matteüs 22:34-40. Hoe zijn wij als de farizeeën die hier worden beschreven? Hoe legt het nieuwe verbond de nadruk op het toepassen van liefde?

2. God geeft ons zijn wet binnen de sfeer van zijn ondoorgrondelijke liefde. Vergelijk de relatie tussen God en het mensdom met de relatie tussen een ouder en kind. Wat is het doel van de wet in een liefdesrelatie? Hoe versterken grenzen en uitgesproken verwachtingen een relatie? Wat leren Gods wetten en grenzen ons over zijn karakter?

3. Noem twee of drie specifieke voorvallen uit Jezus' leven, die er een voorbeeld van zijn hoe Hij zijn medemens werkelijk liefhad als zichzelf. Wat als Jezus vandaag in de straten van uw stad zou lopen? Hoe zou Hij liefde voor uw medemensen laten zien en waarom? Als u een deel van Gods wet breekt, schiet zijn genade u te hulp. Betekent dit dat genade de wet tenietdoet? Leg uit. Denk aan voorbeelden waarbij u dankbaar was voor grenzen die zijn voorgeschreven door de Bijbel, de kerk of de maatschappij. Deel een voorbeeld met uw groep.

4. Het oude verbond speelde een belangrijke rol bij de uittocht van Israël uit Egypte. Dit verbond was een teken van Gods beschermende liefde en zorg. Hoe zet het verbond zich, in uw geestelijk leven, om in tekenen van Gods liefde en zorg? Wat is uw rol in het proces van ervaren wat het betekent om in een verbondsrelatie met Christus te leven?

5. Lees, opnieuw, bovengenoemde gedachte van William Barclay in het onderdeel 'Om te overdenken'. Denk aan specifieke manieren waarop we God en de mensen met 'wazige sentimentaliteit' liefhebben. Wat kunt u in uw plaatselijke gemeente doen om elkaar aan te moedigen oprechter te zijn in uw liefde tot God en uw medemens? Noem dingen, kwesties en omstandigheden die uw pogingen verstoren om oprecht te zijn. Hoe kunt u

zichzelf tegen deze verstoringen beschermen?

6. Zoals opgemerkt was Gods wet, zoals deze aan de Israëlieten was gegeven, bijna op een pijnvolle manier specifiek. Waarom zou God zo bezorgd zijn over de manier waarop zijn kinderen hun leven leiden? Is het voor ons eigen bestwil of dat van Hem? Praat hierover. Kan God door onze keuzes worden beïnvloed? Leg uit.

7. Zowel Israël als de kerk, als de verkozenen van God, waren, en zijn, in het bezit van iets dat de wereld in het algemeen nodig had en nog steeds nodig heeft, maar waarvan zij zich voornamelijk niet bewust was en is. Voor het grootste deel deed Israël weinig om dit te veranderen. Is het mogelijk dat wij vandaag het risico lopen onszelf ongeschikt of irrelevant te maken? Leg uit.

8. Men hoort nu en dan de woordspeling dat de tien geboden vandaag 'de tien suggesties' zijn geworden. Gedragen we ons, in feite, soms alsof dat het geval is? Leg uit. Hoe kunnen we in ons eigen leven onderscheid maken tussen vrijheid en ongebondenheid?

9. Is gehoorzaamheid aan de wet een toestand van het hebben van een relatie met God? Als dat zo is, is het dan een vergissing om te zeggen dat Gods geschenk van het eeuwige leven en zijn voortdurende aanwezigheid in zekere zin onvoorwaardelijk zijn? Leg uit. Hebben we enige basis om te geloven in de onvoorwaardelijkheid van Gods liefde? Waarom of waarom niet?

10. Als we over de kwestie van gehoorzaamheid nadenken, hebben we de neiging om hieraan te denken als iets wat we *doen*. Is het niet evenzeer waar dat deze een beschrijving zou kunnen zijn van wat we *zijn*, als we ervoor kiezen onszelf met God te verbinden? Leg uit.

Les 9 Verbondsteken

22-28 mei

Focus van de studie: Exodus 31:16**Deel I: Commentaar**

De sabbat kan alleen worden begrepen als we over haar ontstaan nadenken. De term *rusten* in Genesis 2:3 is ontleend aan de Hebreeuwse werkwoordelijke vorm *shabath* ((uit)rusten, vieren, beëindigen, ophouden/uitscheiden met arbeid, een eind maken aan, rusten, afgemaakt worden, de sabbat in acht nemen, naleven). Interessant genoeg is dit werkwoord verbonden met het naleven van de wekelijkse *shabbat* (sabbat, sabbat van sabbatsnaleving). Lees Leviticus 25:2. Zie Francis Brown, *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, blz. 991, 992.

Oorsprong

Vanaf het begin waren in Genesis 2 *op zonde gebaseerde geboden* voor Adam en Eva niet nodig, omdat er geen zonde was. Aan de andere kant: 'De wet van God bestond vóór de schepping van de mens, anders zou Adam niet kunnen hebben gezondigd.'—Ellen G. White, in *Signs of the Times*, 14 maart, 1878.

Ondertussen was het gezaghebbende voorbeeld van Adams Vader die de sabbat in acht nam, meer dan een gebod. Vanuit het perspectief van Eden volgt een geschapen zoon het voorbeeld van een Schepper-Vader. Vandaar dat de sabbat van de schepping, eeuwen voordat de Joden ontstonden, een ongeëvenaard gedenkteken in de tijd werd en Christus als kosmische Schepper en Souverein bekrachtigde (Matteüs 12:8, Marcus 2:28, Johannes 8:58).

Daarom vervult *Shabbath* (sabbat) een kosmologische, in plaats van alleen maar een theologische, functie. Zij dient om te verklaren hoe Yahweh zich over zijn schepping voelde. In wezen drukte Yahweh een goddelijk zegel op deze dag als een onveranderbaar testament van zijn majestueuze rol als kosmische Ontwerper. Vandaar dat, toen Yahweh op de zevende dag *rustte*, Hij *haar in goddelijke reserve hield voor* de kosmos.

'Sabbat is de onderbreking die verfrist. Het patroon is zes dagen en één dag. Zes dagen van werk en één dag van rust. . . . Yahweh de kosmische symfoniedirigent ordent zijn compositie op de maat van 6/7. Een, twee, drie, vier, vijf, zes, rust!'—

Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 58. 'De sabbat van het vierde gebod is in Eden ingesteld.'—Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 3, blz. 295.

Sabbat vóór de Sinai

'Missiologen herkennen een Hebreeuws bewustzijn onder de Afrikaanse volkeren. . . . W.W. Oliphant, een Afrikaanse kerkleider in de beginjaren van de twintigste eeuw, zegt dat 'de sabbat in Ethiopië in acht [is] genomen vanaf de dagen van Nimrod, ongeveer 2140 v.Chr. (lees Genesis 10:8, 9), dat wil zeggen 700 jaar voor de geboorte van Mozes. . . . Afrikanen of Ethiopiërs zijn sabbatvierders geweest vanaf de dagen van Nimrod, de zoon van Kus.'—Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 26.

Verbondsteken

'De sabbat is 'elke generatie opnieuw . . . voor Mij en jullie een [verbonds]teken' (Exodus 31:13; vergelijk met Ezechiël 20:12). . . . De mens die de sabbat in de juiste geest in acht neemt, geeft daardoor te kennen dat hij of zij in een verlost relatie met God staat.

'De sabbat als teken onthult in de eerste plaats aan de gelovige de kennis dat de Heer zijn of haar God van het verbond is. Zij duidt er ook op dat de Heer zijn volk 'heiligt' (Leviticus 20:8; 21:8; 22:32; Ezechiël 37:28). . . .

'De sabbat fungeert in nog een andere betekenis als symbool. Zij dient als onderscheidingsteken en is voor mensen van andere religies of voor mensen die zich niet aan de sabbat houden, een teken dat er een unieke relatie bestaat tussen God en zijn sabbathoudende volk. '—Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: Gods Everlasting Covenant*, blz. 86-88. (Lees Exodus 32, Deuteronomium 5:15.)

Teken van heiligmaking

De sabbat van de schepping is inderdaad Gods heiligdom verankerd in de tijd. Met andere woorden: 'Yahweh, die het beste van zichzelf in zijn schepping heeft gelegd, roept haar uit tot zeer goed. Dan neemt God, volmaakte kunstenaar die Hij is, het materiaal van de tijd en vervaardigt hier iets speciaals uit, de sabbat, een kathedraal in de tijd, gebeeldhouwd uit uren en minuten en gesponnen uit de stof van de eeuwigheid. Een geschenk uit zijn eigen hart.

'Er moet worden opgemerkt dat God niet de sabbat maakt en het mensdom naar haar toebrengt. Hij scheidt Adam en Eva en brengt de sabbat naar hen toe.'—Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 51. (Zie Ezechiël 20:12, 20.)

De sabbat in ere houden

'Israël kende haar medemensen maar al te goed voor het comfort van de profeten. . . . We kunnen niet ontkomen aan het feit dat de ouderen rondom de haard (uitvoerig) vertelden over de dagen van de schepping en ongetwijfeld over de dag waarop alle andere wezen, de sabbat. Het 'grote verhaal' was geprent in de collectieve psyche van oorspronkelijke volkeren. Kennis van de sabbat zou alleen kunnen worden vergeten in rebellie tegen de God die alle dingen had geschapen.

'Hierom begint het sabbatgebod met 'Houd . . . in ere' (andere vertalingen: 'Gedenk(t)'). De sabbat grijpt altijd terug naar de gebeurtenis van de schepping (Exodus 20:8-10).

'Als Yahweh ons vandaag opdraagt om de sabbat in ere te houden, moet er een moment geweest zijn dat Hij de naleving ervan eerst heeft opgedragen. Inderdaad is dit de boodschap van Israëls ervaring met het manna dat Yahweh op zes dagen zond, maar op de zevende niet gaf. In dit geval herhaalt Hij het gebod niet, omdat zij, zelfs vóór de Sinai, ermee bekend waren. . . . Het feit dat de woorden 'houd . . . in ere' aan het gebod is verbonden, duidt erop dat het eerder is gegeven en niet voortdurend hoeft te worden herhaald.'—Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, blz. 79, 80.

De woorden *houd in ere* zijn bijgevoegd, omdat we 'ja' moeten zeggen tegen de Heer en Meester over de sabbat, door onszelf beschikbaar voor Hem te stellen. Het betekent Gods handelen erkennen in plaats van op je eigen prestaties vertrouwen. Het betekent

stoppen met je zorgen te maken over je eigen behoeften en beginnen om over de noden van anderen na te denken. . . . Het betekent het ik en zelfzuchtige belangen vergeten om, zoals Maria, Christus als de speciale gast te eren.'—Samuele Bacchiocchi, *Divine Rest for Human Restlessness: A Theological Study of the Good News of the Sabbath for Today* (Berrien Springs, MI: uitgegeven door de auteur, 1988), blz. 99.

Deel II: In het leven toepassen

Gods wet zegt dat de sabbat moet worden geheiligd en dat we hierop niet moeten werken. De Hebreeërs namen dit gebod nogal serieus. De farizeeën en andere leraren van de wet benadrukten dat 'een last vervoeren' als werk werd beschouwd. Om misverstanden te voorkomen, waren zij zeer specifiek over wat een last was. Een last was voedsel dat in gewicht gelijk was aan een gedroogde vijg, genoeg wijn om in een kelk te mengen, melk die genoeg was voor één slok, honing die genoeg was om op een wond te doen, et cetera, et cetera, et cetera.

1. Met zulke strikte restricties kan men zich de vele uren voorstellen die mensen doorbrachten met het redetwisten over wat een medemens op de sabbat had moeten doen of niet had moeten doen. Op wat voor manieren zitten wij vast in een soortgelijke legalistische sleur? Wat zijn de gevaren van het legalistisch zijn? Betekent dit dat we kerkelijke maatstaven die niet geheel Bijbels zijn, uit onze gedachten moeten zetten? Leg uit.

2. Er is gezegd dat leer onbetrouwbaar is, als zij een godsdienst voortbrengt die enkel of voornamelijk uit de inachtneming van uiterlijkheden bestaat. Op welke manier is het gemakkelijk om vroomheid—iemand's relatie met Christus—met godsdienstige gebruiken te verwarren? Wat zijn de gevaren als je dit doet? Hoe kan er voor de Kerk der Zevende-dags Adventisten gevaar zijn om in zo'n val te lopen?

3. In vroeger tijden kregen de Joden vanwege hun naleving van de sabbat de naam dat ze lui waren. Denkt u dat mensen, gebaseerd op uw naleving van de sabbat, u zien als iemand die trouw is aan de wet of iemand die God liefheeft? What is het verschil tussen deze twee eigenschappen? Concentreren de praktijken waarmee u zich aan de sabbat houdt, zich op wat u kan doen en niet kan doen? Of concentreren zij zich op het versterken van uw relatie met uw Heiland? Praat hierover.

4. Het nieuwe verbond is een overeenkomst tussen God en u, die gebaseerd is op een intieme relatie. De sabbat is kwaliteitstijd die u met God doorbrengt. Kennelijk is het in acht nemen van de sabbat dan belangrijk voor iemand's verbondsrelatie. Hoe kunnen we de heiligheid en vreugde van de sabbat terugbrengen in zowel een persoonlijke als gezamenlijke levensstijl?

5. De meeste godsdienstige mensen zullen, als ze erover nadenken, zullen de wenselijkheid erkennen om één dag per week aan God te wijden. Inderdaad zullen sommigen zeggen dat zij elke dag aan God wijden. Wat is echter het bewijs/teken dat

God er geïnteresseerd in is dat we niet om het even welke dag in ere houden, maar de dag die Hij heeft geheiligd en speciaal met dat doel opzij heeft gezet?

6. In onze wereld besteden mensen een enorme hoeveelheid tijd en geld om zichzelf te vermaken en verschillende dingen te doen, die hen vermoedelijk helpen om 'zich te ontspannen.' Hoe kan de rust waarvan wordt aangenomen dat we ervan op de sabbat genieten, worden onderscheiden van voornamelijk op zichzelf gericht plezier en vermaak?
7. God zou, zoals wij Hem zien, waarschijnlijk niet hoeven te rusten, omdat Hij in onze betekenis van het woord moe is. Toch vertelt Genesis ons dat God op de zevende dag rustte. Waarom kan God het nodig hebben gehad om afstand te nemen van zijn werk en te 'rusten'?
8. Er wordt ons in de Bijbel verteld (Exodus 31:13, bijvoorbeeld) dat de sabbat een teken moet zijn van Israëls—en, kunnen we hieruit opmaken, onze—toewijding aan God. Is het mogelijk dat we haar op zo'n manier zouden kunnen naleven, dat dit een boodschap duidelijk zou maken, die het tegenovergestelde is van wat bedoeld is? Hoezo? Hoe kunnen wij er zeker van zijn dat de manier waarop wij de sabbat onderhouden, voor Gods idealen staat?
9. Hoe maakt de sabbat de absolute uniciteit (eigenheid) van God bekend, ten opzichte van andere goden of dingen die mensen misschien met aanbidding of speciale achting bekijken?
10. Ga na, terwijl u de sabbat als maatstaf gebruikt, of u uw geloofsovertuigingen op rituelen baseert of op een relatie met Jezus. Hoe weerspiegelden de activiteiten van Jezus op de sabbat zijn relatie met zijn Vader? Wat denkt u dat u specifiek moet veranderen in uw praktijken bij het houden van de sabbat?

Les 10 Het nieuwe verbond

29 mei-4 juni

Focus van de studie: Jeremia 31:31

Deel I: Commentaar

Er was inderdaad niets verkeerd met het oude verbond; het schoot tekort, omdat het oude Israël herhaaldelijk had gefaald om de voorwaarden ervan na te leven. Helaas barricadeerde een gevoelloze vorm van aanbidding, ritualisme genoemd, Israëls hart. Het probleem kwam altijd van menselijke kant, niet van Gods kant. Zo is het altijd geweest en is het nu nog steeds.

De tijd zal aanbreken

Het was vanuit deze context dat Jeremia, de klaagprofeet, door de Geest was geleid om de basis te leggen van de voorzieningen en functionaliteit van het nieuwe verbond. De goddelijke wet moest in de kathedraal van het hart worden geëet. Een Priester van het nieuwe verbond zou boven worden geïnaugureerd en Hij zou in plaats van het Levitische priesterschap functioneren. De aardse diensten in het heiligdom zouden worden opgeslokt in de Messiaanse en verlossende activiteit/werking van een beter verbond.

Werk van het hart

Door middel van de aegis van het nieuwe verbond verlangde Christus, de Rots der eeuwen, er wanhopig naar om Israëls versteende hart, met godsdienst van lippendienst, te verwijderen: 'I will give them one heart and put a new spirit in them; I will remove the heart of stone from their bodies and give them a heart of flesh, that they may follow My laws and faithfully observe My rules. Then they shall be My people and I will be their God.'—Harry M. Orlinsky, H. L. Ginsberg, Ephraim A. Speiser, ed., *Tanakh, The Holy Scriptures. The New JPS Translation According to the Traditional Hebrew Text* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1985), blz. 906. (Zie Ezechiël 11:19, 20.)

De Messias had een scherpe tegenstelling geschetst tussen godsdienst van de mond en godsdienst van het hart. Zou dit misschien de reden kunnen zijn dat Christus een uitdagend geestelijk leiderschap berispte, dat in gevoelloos formalisme ondergedompeld was? 'Hypocrites! Well did Isaiah prophesy concerning you, saying: 'This people draws near to Me with their *mouth*, and with their lips honor Me; but their *heart* is far from Me. But in vain they worship Me, teaching as doctrines the ordinances of men.' And calling near the crowd, He said to them, Hear and understand.'—

The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible, vol. 4, blz. 44, cursivering toegevoegd. (Zie Matteüs 15:7-10.)

Oude en nieuwe verbond

Het Sinaitische verbond was geen verbond van werken. In Exodus 5:22, 23 werd Mozes' vraag gesteld in de vorm van een opmerkelijke kosmische vraag, waarmee naar kennis werd gezocht van de macht, de eigenschappen en het karakter van Yahweh. Gods antwoord onthulde de betekenis van zijn naam, in plaats van een titel of aanduiding

(Exodus 6:1-8). Yahweh's naam wijst op een *relatie*. Weten wat de Heer betekent is weten wat Hij voor Israël kan doen. Zij hadden de naam *Yahweh* gehoord, maar zij toonden wel geloof door erop te vertrouwen wat Hij voor hen als hun God kon doen.

In Exodus was het verbond op twee mogelijke motivaties gebaseerd. De eerste had er betrekking op of Israël, uit eigen kracht, zou doen wat God had gesproken. De tweede had er betrekking op of Israël door geloof aan de verbondsverplichtingen gehoorzaam zou zijn, door de machtigende genade waarin de goddelijke **IK BEN/IK ZAL ER ZIJN** genadig voorzag,

Het *dispensationalisme* begrenst ook de tijd van het verbond van genade. Het verdeelt de Bijbelgeschiedenis in *zeven* perioden, wat onderwijst dat God in elk van deze perioden anders werkt. Een *dispensatie* is een tijdsperiode waarin de mensheid wordt getest met betrekking tot een of andere specifieke openbaring van Gods wil. Elke dispensatie eindigt met goddelijk oordeel. Onder dispensaties is er dus dispensatie van de wet en een dispensatie van genade. Aldus proberen degenen die hardnekkig aan deze zienswijze vasthouden, tevergeefs een tweedeling aan te brengen in de Bijbelse harmonie tussen de wet en het evangelie.

Een beter verbond

'Het nieuwe verbond functioneert voor Gods volk beter dan het oude verbond. . . .

'In tegenstelling tot Israël's oude verbond, . . . bewerkstelligt Christus drie basisbeloften van God: (1) Hij *internaliseert* Gods morele wet in de harten van zijn volk. . . ; (2) Hij *individualiseert* de verlossende kennis van God, zodat elke Israëliet, zonder uitzondering, een persoonlijke, rechtstreekse relatie met God heeft (Hebreeën 8:11); en (3) *Hij vergeeft* de zonden van Gods volk en 'aan hun zonden zal [Hij] niet meer denken' (Hebreeën 8:12). . . .

'Volgens Hebreeën 8-12 staat de Gemeente van Jezus voor de ware vervulling van Jeremia's voorspelde nieuwe verbond. Bij lange na geen intrekking van Israël's nieuwe verbond, is zij in plaats hiervan een type en waarborg van de beslissende voltooiing van het nieuwe verbond, als ware Israëlieten uit alle tijden zich zullen aansluiten bij het bruiloftsmaal van het lam (HSV: 'het avondmaal van de bruiloft van het Lam') in het Nieuwe Jeruzalem (Matteüs 8:11, 12; 25:34; Openbaring 19:9; 21:1-5).—

Hans K. LaRondelle, *Israel in Prophecy: Principles of Profetic Interpretation* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1983), blz. 114-121.

De Priester van het nieuwe verbond

Zoals Aäron zichzelf aan het priesterschap wijdde, zo bood Christus zichzelf aan de Vader aan. Zoals Mozes Aäron zalfde, zalfde God Christus (Leviticus 8:30, Psalmen 45:8).

'Nog altijd het mensdom dragend, steeg Hij op naar de hemel, triomfantelijk en zegevierend. Hij heeft het bloed van zijn verzoening het allerheiligste/het hemels heiligdom binnengebracht, sprenkelde het op de verzoeningsplaat en zijn eigen kleren, en zegende de mensen.'—Ellen G. White, in *The Youth's Instructor*, 25 juli 1901.

Toen Jezus werd geïnaugureerd, gaf de Vader Hem de titel van Hogepriester, want Paulus heeft opgemerkt dat 'God Hem heeft uitgeroepen tot hogepriester' (Hebreeën 5:10; in Hebreeën 5:4: een woord dat een 'roeping' tot het dienstwerk aangeeft), net zoals de

directeur van een instelling voor hoger onderwijs de afgestudeerde bij zijn/haar afstuderen met 'doctor' aanspreekt of hem/haar zo noemt!

'Zijn met bloed bevlekte oor luistert naar de stem van zijn Vader, en geeft gehoor aan de roep/smeekbede van zijn verlaten schapen, (weer) tot leven gekomen door de Geest. Zijn hand, bebloed door de spijkers, werk voor zijn Vaders koninkrijk, geleid door de Geest. Zijn gescheurde voeten laten karmozijnrode voetstappen achter, daarom kunnen wij onze weg naar de heerlijkheid volgen, verlicht door de Geest.'—Leslie Hardinge, *With Jesus in His Sanctuary: A Walk Through the Tabernacle Along His Way* (Harrisburg, PA: American Cassette Ministries, Book Division, 1991), blz. 343.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Hoe vaak het oude Israël ook in legalisme verviel, vooral in de tijd van Christus, de godsdienst die door Yahweh werd gegeven, was nooit legalistisch. Vanaf Eden is zij altijd als genade geschonken, Gods genade, aangeboden aan degenen die haar en haar voorwaarden zouden aanvaarden. Door ervoor te kiezen om Gods genade te aanvaarden en zich hieraan over te geven, gingen mensen een verbondsrelatie met God aan.

1. Vanwege menselijke neiging verbrak Israël voortdurend haar relatie met God . Hoe gaf het kruis het oude verbond dus een nieuwe vorm, zodat het een 'beter' verbond zou worden? Wat waren de voordelen van het nieuwe verbond boven het oude? Leg uit hoe er gevaar zou kunnen zijn om, onder het nieuwe verbond, genade als (te) vanzelfsprekend te beschouwen.

2. Als u nadenkt over de neiging van mensen om hun kant van de overeenkomst voortdurend kapot te maken, waarom denkt u dat de geschiedenis laat zien dat God de mensheid telkens opnieuw benadert in een poging om een verbondsrelatie met ons aan te gaan? Wat vertelt een dergelijke volharding ons over Gods liefde voor ons?

3. Waarom zouden wij vandaag, met de kennis over Christus, en over zijn offer, trouwer aan God zijn dan de mensen uit het verleden waren? Dat wil zeggen: omdat we de verbazingwekkende openbaring van Gods karakter hebben, zoals in Jezus geopenbaard, die zij niet hadden (tenminste zo duidelijk als wij hebben), zouden we nog trouwer moeten zijn dan zij waren. Praat over dit idee in uw groep.

4. Sommige mensen vragen misschien: 'Hoe weet u dat toegang tot God niet van prestatie of gehoorzaamheid afhangt, maar eenvoudig van de aanvaarding van Gods geschenk van genade en liefdevolle gunst?' Wat voor voorbeelden zou u uit uw eigen leven kunnen gebruiken om hun vraag te beantwoorden? Hoe belangrijk is ons levensverhaal bij de actualisatie van het nieuwe verbond?

5. Waarom was het voor mensen zo moeilijk om het nieuwe verbond te aanvaarden, toen Jezus dit onvervalst aanbood? Is het vandaag voor mensen gemakkelijker of moeilijker om het te aanvaarden? Leg uit.

Les 11 Het heiligdom van het nieuwe verbond

5-11 juni

Focus van de studie: Hebreeën 9:15

Deel I: Commentaar

Door middel van het heiligdomsstelsel was Israëls nieuwe relatie met Yahweh indicatief voor de manier waarop Golgota een karmozijnrode bescherming van genade zou worden, die de heimelijke indringing van menselijke zonde zou compenseren. Deze nieuwe relatie zou zich concentreren in met bloed besprenkelde ceremoniële rituelen, die de verlossende ingang zijn geworden, waaruit het ik van zijn troon kon worden gerukt en gekruisigd. Dit is het verlossingsplan.

Relaties

Toen Christus aan het kruis stierf, werd de zonde ten behoeve van ons overwonnen. Wat ons betreft moeten wij dan óók sterven, om in die overwinning te leven. Dood aan het ik en levend voor God. Als we door God tot Christus worden geroepen, worden we eigenlijk geroepen om 'te komen en te sterven'.

Natuurlijk wordt sterven als slecht beschouwd, maar in dit geval betekent het dood aan alles wat slecht is in onze ziel en ons karakter, alles wat ons van een intieme verbondsrelatie met Jezus zou afhouden.

We zouden dus kunnen zeggen dat elk offer dat in de dienst in het heiligdom werd gebracht, op de dood wees. Ja, natuurlijk was dit Christus' dood voor ons. Door aan dat ritueel deel te nemen, aanvaarde de boetvaardige zondaar echter het offer ten behoeve van hem en impliciet hierin (hierin besloten) was zijn aanvaarding van de verbondsbeloften die God zijn volk aanbood. En die verbondsbelofte omvatte ook de noodzakelijke dood aan het ik, waarop berouw en verdriet om de zonde duiden. Dit wordt allemaal geopenbaard, tenminste weergegeven, in de dienst in het heiligdom, waarvan de vollere betekenis in het Nieuwe Testament en in het nieuwe verbond is ontdekt.

Zonde, offer en aanvaarding

'De zondaar bond dan de voorpoten van het dier vast en, door een lus rond zijn achterpoten te leggen, trok hij alle vier bij elkaar. Zo viel het dier, stevig vastgemaakt, op zijn zij en zijn gezicht was naar het heilige der heiligen gericht.

'De aanbidder 'legde' daarna zijn 'beide' handen . . . op de kop, om de overdracht van zijn zonden op zijn vertegenwoordiger te kennen te geven. Het werkwoord schildert dat hij zijn hele gewicht laat steunen op het dier. . . .

'Met handen die zijn schuld op de kop van het slachtoffer drukten, en zijn gezicht naar het heilige der heiligen gericht, beleed de boetvaardige stilzwijgend zijn zonden aan God, en beloofde plechtig verandering in het oude Hebreeuwse gebed dat afsloot met de woorden: 'Ik keer terug in berouw en laat dit voor mijn verzoening [letterlijk: bedekking] zijn.' . . .

'De zondaar greep daarna het mes en sneed doelbewust de hals van zijn slachtoffer

door (Leviticus 1:5, 11). Door deze persoonlijke handeling erkende hij dat zijn zonde de oorzaak van de dood van zijn afgevaardigde was. . . . [Zijn meegaandheid in de rite toonde dat hij de aanspraak van Gods onveranderlijke wet aanvaardde, ermee instemde dat de dood het gevolg van zijn overtreding was en bevestigde dat zijn enige ontsnapping door middel van de plaatsvervangende dood was van de Ene die zijn plaats zou innemen.]—Leslie Hardinge, *With Jesus in His Sanctuary: A Walk Through the Tabernacle Along His Way*, blz. 371, 372.

De vervanging

'Christus is onze rechtvaardige plaatsvervanger.

'Het plan om een tweede Adam te zenden, een plaatsvervanger, is niet bij de eerste overtreding ontworpen. Het was een voorziening 'voor de grondvesting van de wereld . . . uitgekozen' (1 Petrus 1:20).

'De Plaatsvervanger moest slagen waar Adam tekort had geschoten. Hij moest bewijzen dat Adam niet hoefde te zondigen, dat Adam over de verzoeking had kunnen zegevieren, dat de geboden voor het menselijk ras niet alleen mogelijk om te gehoorzamen, maar ook nuttig zijn. . . .

'Adam viel in een volmaakt Eden—Jezus slaagde in een zondig Nazaret. De lasten dragend van de eer van zijn Vaders en de verlossing van zijn volk, voerde Christus de strijd van de zonde in ons ontoereikende harnas, deze zwakke menselijke lichamen.

'En Hij heeft gewonnen! *Het Lam heeft gezegevierd!*'—Calvin Rock, *Seeing Christ: Windows on His Saving Grace* (Hagerstown, MD: Review and Herald® Publishing Association, 1994), blz. 65-67.

Hogepriester van het nieuwe verbond

'Als men over Christus spreekt als een . . . hogepriester, is het niet misplaatst om toe te voegen dat Hij onze enige priester is. Hij heeft een exclusieve relatie tot God: Hij en geen ander kan ons vertegenwoordigen. De priesters in OT tijden dienden als types van de komende ware Priester. De apostelen en predikanten in NT tijden worden nooit priesters genoemd, noch voerden zij de taken van priesters uit. Er is maar één Middelaar tussen God en mensen.

'De eerste belangrijke taak van een priester was om offers te brengen, 'die verzoening bewerkt voor hun zonden.' (Hebreeën 2:17). . . . Het ene volmaakte Offer dat [God] heeft gebracht, was zichzelf.

'Zijn offergave van zichzelf was een vrijwillige daad. Hij heeft zijn leven vrijwillig gegeven ('afgelegd'). . . . (Johannes 10:18). Hij werd 'het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!' (Johannes 1:29), een lam 'zonder smet of gebrek' (1 Petrus 1:19). 'Hij offerde zijn leven voor hun schuld' (Jesaja 53:10). . . .

'Christus nam dus de dubbele rol in van offeraar en offergave, van priester en heilige gave (zelfgave). Deze offergave van zichzelf als slachtoffer op het altaar was 'voorgoed' een enkele daad voor eens en altijd (Hebreeën 10:10, 12; 9:26).'—Walter F. Specht, 'Christ's Session, Enthronement, and Mediatorial and Intercessory Ministry,' *The Sanctuary and the Atonement: Biblical, Historical, and Theological Studies*, eds. Arnold V. Wallenkampf and W. Richard Lesher, (Washington, D.C.: Review and Herald® Publishing Association, 1981), blz. 344, 345.

Hemels dienstwerk

'Vooral in de brief aan de Hebreeën probeert de schrijver de ogen van de Joodse christenen af te keren van het dienstwerk in het aardse heiligdom/de aardse tempel naar een hemels heiligdom met een volmaakter dienstwerk door hun eigen opgestane en opgestegen Heer en Heiland.'—Arnold V. Wallenkampf, 'A Brief Review of Some of the Internal and External Challengers to the Seventh-day Adventist Teachings on the Sanctuary and the Atonement,' *The Sanctuary and the Atonement*, blz. 582.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Het is verbazingwekkend hoe grafisch en ondubbelzinnig het Nieuwe Testament, vooral het boek Hebreeën (en zelfs Openbaring) over het hemelse heiligdom onderwijst en de centrale plaats die het in het verlossingsplan inneemt. Het is, in zekere zin, het verlossingsplan, het evangelie en het verbond met een hoofdletter. Men kan niet werkelijk begrijpen waar het verbond allemaal over gaat, afgezien van enige kennis van de dienst in het heiligdom en wat deze betekent.

1. Gebruikmakend van Hebreeën 8, moedig uw groep aan de volgende eigenschappen aangaande de Middelaar te ontdekken:

- A. Positie van de Middelaar (Hebreeën 8:1, 2)
- B. Vervulling door de Middelaar (Hebreeën 8:3-6)
- C. Belofte van de Middelaar (Hebreeën 8:6-9)
- D. Wat de Middelaar voortbrengt (Hebreeën 8:10-12)

Laat ze voor elk punt het verschil tussen het oude en het nieuwe verbond vaststellen.

2. Hoe specifiek maakt Christus het nieuwe verbond in uw leven meer realistisch? Hoe anders zou uw leven zijn als het nieuwe verbond niet bestond?

3. Een belofte is zo goed als de persoon die deze doet. Als God een belofte doet, is deze nog betrouwbaarder dan historische feiten. Waarom is het dan gemakkelijker om naar Gods wil te vragen dan het is om blindelings te gaan naar waar Hij de weg wijst? Wat voor lessen kunnen wij leren van personen in de Bijbel die er liever voor kiezen om te vragen dan te gehoorzamen?

4. Hebreeën 8:10 zegt dat Christus de Middelaar Gods wet in ons hart legt. Hoe maakt deze daad deel uit van onze geestelijke ervaring? Leg uit hoe het hebben van Gods wet in ons hart ons in staat stelt om Hem intiemer te leren kennen.

5. Door Christus vervangt het nieuwe verbond het oude verbond. Door Christus is Gods wet gedrapeerd met genade en liefde. Waarom laten we legalisme dan in de weg staan van onze geestelijke groei? Gegronde op het nieuwe verbond, wat voor specifieke dingen kunt u doen om uw relatie met God te ontwikkelen of te versterken, maar zonder de verstikkende greep van legalisme?

6. Hoewel het Nieuwe Testament ons onderwijst dat de dieroffers, et cetera, in de oudtestamentische periode niet doeltreffend waren om de zonde uit te wissen, is het duidelijk dat zij doeltreffend waren om iemand in staat te stellen in omgang met Gods volk verder te gaan. Waarom zouden zij op deze manier doeltreffend zijn geweest, hoewel zij geen intrinsieke (innerlijke/wezenlijke) macht hadden? Wat leert dit ons over de kracht en betekenis/belang(rijkheid) van rituelen?

7. Het idee van een verzoening staat in het Nieuwe Testament centraal. Waarom zou het voor een onschuldig wezen nodig zijn om te sterven, opdat een schuldig persoon van de gevolgen zou worden bevrijd? Hoe zou de dood van deze onschuldige Persoon deze verzoening tot stand kunnen brengen? Is het uitsluitend een legale transactie? Leg uit.

8. Op dit ogenblik vertegenwoordigt Jezus ons voor God, omdat we niet in staat zijn om zelf voor God te staan, en veel minder om onszelf voor Hem te verdedigen. Suggereert dit dat we op een of ander moment in de toekomst misschien in staat zijn om zonder een Middelaar voor God te verschijnen? Waarom of waarom niet? Wat zijn de verschillende opvattingen over dit idee? Wat zou het betekenen om zonder een Middelaar voor God te staan?

Les 12 Verbondsgeloof

12-18 juni

Focus van de studie: Galaten 3:11**Deel I: Commentaar**

Voordat het nieuwe verbond kon worden bekrachtigd, moest er bloed worden vergoten. Vandaar dat levengedend bloed, dat van Golgota vloeide, het nieuwe verbond heeft bekrachtigd, zoals in de archieven van Messiaanse profetieën was geëit en voorzgd.

Overdenkingen over Golgota

We hebben echt goddelijke genade nodig om ons te reinigen, om ons te verlossen van onze eigen aanmatiging/arrogantie en om ons te bevrijden van de inherente zondigheid die ons niet hoeft te overheersen, hoewel zij allesbehalve in ons bedraad is. En wie verlangt er niet naar te worden bevrijd van de onbetekenende jaloersheden, de afgunsten, de bitterheid, woede/boosheid en schuld veroorzakende onoprechtheid/onbetrouwbaarheid die inherent is aan ons allemaal? Dit allemaal, en meer, is wat God voor zijn verbondsvolk zal doen, als zij maar aan het verbond trouw zouden blijven en in Hem en zijn beloften zouden rusten/blijven.

'Hun toestand is echt ernstig. Zij kunnen zichzelf niet van zonde zuiveren (Spreuken 20:9) en geen werken van de wet zullen hen ooit in staat stellen (ge)rechtvaardig(d)/onschuldig voor God te staan (Romeinen 3:20; Galaten 2:16). Vandaar dat de verzoening door Iemand anders ten behoeve van hen moest worden gedaan, om voor zondaars te volbrengen wat gedaan moest worden. Christus is uiterste zelfgave, zelfs in de dood. Hij is voor ons het middel om naar God terug te keren. Door Hem hebben wij toegang tot de Vader (Efeziërs 2:18), een toegang om te worden toegeëigd door geloof (Efeziërs 3:12), geloof in Hem die 'door God [is] aangewezen om door zijn dood het middel te zijn voor wie gelooft ('in zijn bloed').' (Romeinen 3:25).—Raoul Dederen, 'Christ: His Person and Work,' in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Hagerstown, MD: Review and Herald® Publishing Association, 2000), vol. 12, blz. 174, 175.

Het geloof van Abraham: Deel 1

Hoe verbazingwekkend dat het Oude Testament, vaak beschouwd als het ultieme voorbeeld van waar legalisme allemaal over gaat, werkelijk de fundamentele uitdrukking is van de verbondsbelofte van verlossing door geloof. Terug in Genesis 15:6 kunnen we dit zien in het welbekende vers: 'Abram vertrouwde op (andere vertalingen: 'geloofde in') de HEER en deze rekende hem dit toe als een rechtvaardige daad (andere vertalingen: 'gerechtigheid')' Dit natuurlijk als we spreken over Abram (nog geen Abraham). Het Hebreeuws is duidelijk: Abraham geloofde 'in' de Heer; dat wil zeggen: Hij geloofde niet alleen dat Hij bestond, maar Hij geloofde zijn beloften, zelfs degene die onmogelijk leken, zoals dat hij ooit vader van een groot volk zou zijn.

Hoe staat het met andere beloften van God die onmogelijk lijken? Zoals dat we, hoewel we zondaars zijn, rechtvaardig verklaard kunnen worden en zelfs rechtvaardig

gemaakt kunnen worden, in zijn ogen? Over geloof in het onmogelijke gesproken!

Het geloof van Abraham: Deel 2

'Geloof eet haar manna en laat geen stukje over voor wormen om zich in voort te planten.

...

'Het geloof van Abraham kon slierten kamelen en schaapkudden van Haran naar Kanaän leiden. Van hem was het geloof dat de tentpin in vreemde grond kon slaan of het tentdoek op kon rollen. . . .

'Het is een praktisch, actief, levend, week-dag, elke-dag geloof. Ik zal heel direct en ronduit spreken en zeggen dat we een brood-en-kaasgeloof nodig hebben, . . . een geloof dat gelooft dat God die de raven voedt, ons ons dagelijks brood zal zenden; een geloof . . . dat . . . niet in de buurt van fictie leeft.'—Charles Spurgeon, 'Hearken and Look,' *Spurgeon's Expository Encyclopedia*, vols. 1, 2, (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1996), blz. 43, 47, 48. (Zie Jesaja 51:2.)

Steunend op de beloften

'Hoe kan de Godheid zoveel op het spel zetten ten behoeve van het mensdom? Hoe kan God volkomenheid (volmaaktheid) uitroepen voor mensen die, hoewel ze in ontwikkeling zijn, deze niet volledig hebben bereikt? Hoe kan Hij mensen als aanvaard verklaren, die van nature onaanvaardbaar zijn? Hoe kan de Godheid Hun reputatie op het spel zetten door zo'n gewaagde genade aan te reiken?

'Het antwoord is drievoudig.

'Ten eerste: God doet dit, omdat Hij onze gebeden en pogingen tot geestelijke rijpheid als volmaaktheid aanvaardt. . . .

'Ten tweede: Christus is in staat om dergelijke dingen te doen, omdat het geloof dat Hij in ons ziet niet echt van ons is; het is van Hem. Hij ziet zijn geloof in ons en houdt dat geloof in ere. Het is van ons, omdat wij de schatkamer/bron van zijn liefde zijn, de voorwerpen van zijn genade. Het is echter van Hem, omdat verlossend geloof van goddelijke, geen menselijke, oorsprong is. . . .

'Ten derde: God handelt met zo'n vertrouwen, omdat uiteindelijk de Vader zich niet op ons focust; het is op de gerechtigheid van Christus' mantel die ons bedekt.'—Calvin Rock, *Seeing Christ: Windows in His Saving Grace*, blz. 158, 159.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: Bent u gered? Om deze vraag te beantwoorden is het belangrijk om te begrijpen wat verlossing is. Verlossing is een zelfstandig naamwoord dat actie suggereert. *Redden* is de stam, wat een werkwoord is. Wat voor actie brengt verlossing met zich mee?

Verschillende geloofsovertuigingen beschouwen verlossing op verschillende manieren. De doopsgezinden plaatsen verlossing in het verleden. Het is een gebeurtenis die aan het kruis heeft plaatsgevonden. Alle zonden zijn op dat moment vergeven. Mensen die in predestinatie geloven, plaatsen verlossing bij de 'Heilige Raad', waar van bepaalde mensen werd bepaald of ze waren gered of verloren gingen. Rooms-Katholieken plaatsen verlossing in de toekomst, nadat iemand die in het geloof in Jezus sterft, in het vagevuur

wordt gelouterd. Dit zijn punctiliaire opvattingen van verlossing, die inhouden dat verlossing op één moment in de tijd plaatsvindt.

Zevende-dags Adventisten hebben echter een lineaire opvatting van verlossing. Verlossing heeft een verleden, heden en een toekomst. Het is een proces—een reeks goddelijke handelingen en menselijke reacties.

God wist vanaf het begin dat Adam en Eva Hem zouden afwijzen. Hij schiep hen met een vrije wil—het vermogen om te kiezen tussen goed en kwaad. Hij nam de verantwoordelijkheid op zich om de pees recht te zetten, die zij hadden voortgebracht. Jezus bood zich aan als vrijwilliger en zei: *Ik zal de tweede dood in hun plaats ervaren.*

God heeft een verbond met zijn volk tot stand gebracht en heeft de voorwaarden van dat verbond nooit veranderd. Alle interacties tussen God en zijn volk zijn in het verbond vastgesteld. God illustreerde het verlossingsplan door middel van de diensten in het heiligdom en, uiteindelijk, door middel van Jezus' offer.

Die hoogst belangrijke bijdrage die we nu aan de wereld kunnen geven, is met anderen delen wie Jezus is, wat Hij heeft gedaan, wat Hij aan het doen is en wat Hij zal doen. Hij is niet op vakantie of een pauze van een kwartier aan het nemen. Nu is het meest cruciale moment in onze verlossing.

Wat betekent verlossing voor u? Wat zal uw antwoord zijn als iemand vraagt of u gered bent?

1. Vraag mensen in uw groep om te reageren op de vraag: *Bent u gered?* Praat over de verschillende antwoorden en wat zij onthullen over hoe wij, als gemeenteleden, het verlossingsplan begrijpen en hoe het werkt. Waarom lijken adventisten met die vraag te worstelen?
2. Ellen G. White heeft gezegd dat God elk van ons liefheeft, alsof elk individu het enige levende menselijk wezen was. Wat leert dat ons over Gods liefde? Blijf stilstaan bij de implicaties van dit idee en waarom het zo hoopvol is.
3. Een fundamentele gedachte van sommige mensen in Christus' tijd was dat iemand Gods gunst moest verdienen. Een fundamentele gedachte van christenen is dat alles wat iemand kan doen is God op zijn woord geloven. Nadenkend over het verschil tussen deze twee gedachten, waarom denkt u dat Paulus Abraham als het grootste voorbeeld van geloof gebruikte (Romeinen 4:1-8)?
4. De studie van donderdag vertelt ons dat, als mensen terugblikken op hun leven voordat ze sterven, ze zien hoe zinloos en vergeefs hun daden waren wat betreft het verdienen van verlossing. Wat zijn de elementen in het leven die ons laten voelen alsof we meer op onszelf moeten vertrouwen dan op iemand of iets anders? Wat kunnen we doen om een leven te leiden, dat zegt: 'Jezus heeft de leiding'? Hoe weerspiegelt uw geestelijk leven wie/wat de leiding heeft?
5. 'God geeft ons niet op vanwege onze zonden. We kunnen fouten maken en zijn Geest bedroeven, maar als we berouw hebben en bij Hem komen met een berouwvol hart, zal Hij ons niet afwijzen. Er zijn hindernissen die verwijderd moeten worden. Verkeerde

gevoelens zijn gekoesterd en er is trots, zelfgenoegzaamheid, ongeduld en gemor geweest. Dit alles scheidt ons van God. Zonden moeten worden beleden; er moet een diepgaander werk van genade in het hart plaatsvinden. Degenen die zich zwak en ontmoedigd voelen, kunnen sterke mannen van God worden en edel werk voor de Meester doen.'—Ellen G. White, *Faith and Works*, blz. 35. Hoe kunnen we naar deze woorden leren leven?

6. We hebben allemaal de afwijzing en pijn van een gebroken belofte gevoeld. De Bijbel staat echter vol beloften waarop we 100 procent kunnen rekenen. Toch zijn wij degenen die, in ongehoorzaamheid, uit onze verbondsrelatie stappen. Omdat we de pijn van een verbroken relatie hebben gekend, wat kunnen we doen om ons ervan te verzekeren dat we onze verbondsrelatie met God niet als (te) vanzelfsprekend beschouwen?

7. Jezus offerde zichzelf, omdat wij een schuld verschuldigd waren, die wij onmogelijk konden aflossen. Waarom kon God de schuld niet eenvoudig kwijtschelden? Als God dit niet kon doen, betekent dit dan dat Hij op de een of andere manier aan zijn eigen wet ondergeschikt is?

8. In 1 Petrus 1:18, 19 schrijft de auteur dat Christus' bloed zijn toehoorders heeft 'vrijgekocht' uit 'het zinloze leven dat u van uw voorvaders had geërfd'. Schreef hij uitsluitend over verlossing van toekomstige straf? Of verwees hij ook naar de invloed van dit feit op het leven dat zijn luisteraars op dat moment leidden? Praat hierover.

9. Genesis 15:6 geeft aan dat Abrahams geloof in de Heer werd toegerekend als gerechtigheid. Vandaag brengen de meeste mensen vertrouwen of geloof in verband met instemming met een lijst leerstellingen of stellingen. Is dit waarnaar hier wordt verwezen? Waarom of waarom niet? Zo niet: wat voor deel zeggen de 'juiste' (geloofs)overtuigingen over God in onze relatie tot God?

Les 13 Het leven onder het nieuwe verbond

19-25 juni

Focus van de studie: Johannes 10:10

Deel I: Commentaar

De schilder Willem de Kooning, die in New York woonde, bracht tijd door op het platteland van North Carolina en op een avond verlieten hij en zijn vrouw een feest en liepen naar buiten. De hemel was onbewolkt; de sterren knetterden. 'Het was een schouwspel dat in de stad nooit was gezien, waar de weerkaatste felle glans de sterren wiste en slechts een stuk van de hemel vanuit een zolderraam zichtbaar was. 'Laten we teruggaan naar het feest,' zei de Kooning opeens. 'Het heelal geeft me koude rillingen.'

Koude rillingen?

Zeker, een plaats gemeten in lichtjaren door entiteiten als wij, gemeten in voet en inches, zou huiveringwekkend kunnen lijken. En dan nog: millennia lang hurkend in het middelpunt van het universum (of dat dachten we), alleen maar om roemloos te worden verbannen naar de uithoeken van één melkwegstelsel uit talloze—hebben onze ego's een deuk opgelopen.

'Het leven van een mens', klaagde David Hume, 'is van geen groter belang voor het universum dan dat van een oester.'

Dat hangt feitelijk van het universum af. In een zinloos, doelloos en goddeloos universum kun je dit misschien onderbouwen (hoewel, dan nog: een oester?). Maar niet in het universum op deze wijze in de Schrift afgebeeld: 'Jozef wed wakker en deed wat de engel van de Heer hem had opgedragen: hij nam haar bij zich als zijn vrouw, maar hij had geen gemeenschap met haar voordat ze haar zoon geboort had. En hij gaf Hem de naam Jezus.' (Matteüs 1:24, 25).

Het mensdom is zo belangrijk dat de God die het universum heeft geschapen, er deel van is geworden. (Vergeleken met wat er eerder voor nodig was om het universum te maken, zou er deel van worden gemakkelijk zijn.) De Ene van wie de schepping in lichtjaren wordt gemeten, slonk in Iemand die gemeten in voet en inches werd gemeten.

Willem de Kooning, beperkt door de wetten van de natuur, kon zichzelf niet in een van zijn creaties veranderen. Maar God, niet beperkt door die wetten, kon dit—en heeft dit gedaan, en dat is wie Jezus van Nazaret was. De Schepper werd een persoon, een mens die, als een van ons, zichzelf zo aan ons heeft verbonden met banden die nooit zullen worden verbroken.

En centraal bij de verbondsbelofte staat dat wat Christus heeft gedaan, door te komen en te sterven, inhoudt dat we de belofte van het eeuwige leven hebben. Die niet door werken van ons is, maar door genade, die van ons wordt door het geloof.

En geloof rolt ons, als een wagenwiel, naar de poorten van genade. *Geloven in* Christus betekent geloven dat Christus' dood de almacht bezit om elke zonde in het verleden te doen verdwijnen. Dit wordt rechtvaardiging door geloof genoemd.

Vertrouwen op Christus betekent geloven dat dat de Parakleet (de kosmische Trooster), door middel van Christus' priesterschap, alomtegenwoordige genade kan verlenen om

onze karaktergebreken te overwinnen. Dit wordt heiligmaking door geloof genoemd. Christus *geloven* betekent eenvoudig op zijn alwetendheid vertrouwen. Het betekent de hele persoonlijkheid afhankelijk laten zijn van de smetteloze, levensveranderende geest en hart van de Opstanding en het Leven. Ja, we worden door *genade* gered, maar geloof is de busrit die ons naar de ontmoetingsplaats van genade vervoert.

Nieuw verbond en het eeuwige leven

'In het hele NT is dit goede nieuws over de opstanding veel meer dan interessante gegevens over de toekomst. Het verandert het leven in het heden door er betekenis en hoop in te steken. Vanwege hun vertrouwen over hun bestemming leiden christenen al een nieuw soort leven. Degenen die leven in de hoop om deel te hebben aan de eer van God, worden in andere mensen veranderd. Zij kunnen zich zelfs in lijden verheugen, omdat hun leven door hoop wordt gemotiveerd.'—Johannes C. Brunt, 'Resurrection and Glorification', in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, vol. 12, blz. 349.

Nieuw verbond en opdracht

'De ultieme focus van alle Bijbelprofetie en de hele heilsgeschiedenis is de oprichting van het koninkrijk van God op aarde. De Heilige Schrift begint met het geschapen en verloren paradijs (Genesis 1-3) en eindigt in het NT met het herstelde paradijs (Openbaring 21; 22). De verkiezing van Israël als het uitverkoren verbondsvolk van God was geen doel op zich, maar Gods aangewezen manier om voor de volken een zichtbaar teken op te richten van de rechtvaardigheid en vrede van het komende koninkrijk van God. Jezus Christus leerde het nieuwe verbondsvolk, zijn gemeente, te bidden: '. . . laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.' (Matteüs 6:10). De apostolische evangelieboodschap kreeg zo haar apocalyptische perspectief in fundamentele continuïteit met Gods verbond met het oude Israël.'—Hans K. LaRondelle, 'The Remnant and the Three Angels' Messages,' in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, vol. 12, blz. 857.

Deel II: In het leven toepassen

Om te overdenken: In een boek citaten snuffelend, merkt u misschien op dat de boeiendste aanhalingen vaak door mensen op hun sterfbed worden gedaan. De laatste woorden van een welbekende atheïst gingen 'over het nemen van een bange sprong in het duister'. Al Gods verbonden, al zijn beloften, zijn aan één enkel verlangen vastgespijkerd—Hij wil ons van de zonde redden. Met het einde van het leven komt de beslissing over onze verbondsrelatie.

1. Een predikant heeft gezegd: 'Ik geloof in belijdenissen op het sterfbed. Ik weet dat God ze aanvaardt, maar ik moet toegeven dat ik er een beetje bang voor ben. Ik kan het niet helpen dat ik mij afvraag of de belijdenis geheel oprecht is.' Het is normaal om over de beweegredenen van anderen te speculeren. Hoe beschouwt God de naderende zondaar die om verlossing vraagt? Hoe beïnvloedt Gods kennis van de toekomst zijn reactie?

2. Het aangaan van een verbondsrelatie met God reinigt ons van schuld en spijt. Het

vervult ons ook met vreugde. Stelt u zich voor wat er in de hemelse hoven gebeurt, als u de eerste stap naar de eeuwigheid in de hemel zet. Wat denkt u dat uw beschermengel zou zeggen? Hoe beïnvloedt uw aangaan van een verbondsrelatie met God uw toegang tot het eeuwige leven, in de hemelse ordening van de dingen?

3. Twee dieven hingen aan beide kanten van Jezus. De ene bespote Hem. De ander vroeg om verlossing. Met welk vertrouwen kan iemand aanspraak maken op Gods belofte na zich jarenlang afgekeerd te hebben? Merk op dat Jezus zich pas tot de dief richtte toen de dief Hem aansprak. Wat zegt dit over de rol van de heilige Geest? Hoe helpt dit ons begrijpen dat we om verlossing kunnen vragen, ongeacht hoe hopeloos we misschien denken te zijn? De dief leefde slechts een korte tijd verder nadat hij Christus aangenomen had. Wat voor invloed kan zijn leven als christen echter op anderen hebben? Hoe beïnvloedt het aangaan van een verbondsrelatie met God de manier waarop wij gehoor geven aan roeping en evangelisatie?

4. Iemand heeft de verlossing van de dief op het laatste ogenblik beschreven als 'letterlijk het paradijs in strompelen'. Proberen sommige mensen misbruik van Gods genade te maken, door ermee te wachten om Christus te aanvaarden nadat zij hebben geleefd op de manier die zij willen, zoals de dief deed? Leg uit. Hoe zou u iemand overtuigen van het belang om Christus nu aan te nemen in plaats van tot het laatste ogenblik te wachten?

5. Ambrosius, een vroegchristelijke prediker, heeft gezegd: 'Hoeveel overvloediger was Christus' genade dan het gebed van de boosdoener!' Waarom twijfelen we soms aan ons christen zijn, als er steeds meer dan genoeg van Gods genade is om elke zonde van ons goed te maken? Waarom is een christen zijn meer dan aanspraak maken op de titel? Betekent een christen zijn dat u gered zult worden? Leg uit. Wat voor verzen zou u kunnen aanhalen om uw verlossing te bevestigen?

6. Veel mensen brengen hun leven door met het zoeken naar geluk, wat gewoonlijk volkomen ongrijpbaar is. Vreugde, een vrucht van de Geest, is iets waarop we zouden moeten hopen. Wat is het verschil tussen geluk en vreugde? Is vreugde, zoals geluk, iets wat we vermoedelijk kunnen bereiken, of wordt zij, zoals verlossing, aan ons gegeven? Leg uit.

7. Er zijn veel dingen waartoe wij in staat zijn, die gevoelens van schuld waard zijn. God biedt ons door Christus een manier aan om aan die schuld te ontsnappen. Betekent dat per definitie dat we kunnen ophouden ons schuldig te voelen, of dit zouden moeten doen? Is het onverantwoordelijk om dit te doen? Leg uit.

8. We horen vaak de uitdrukking 'Laat uw geweten uw gids zijn.' Is uw geweten identiek aan het nieuwe hart dat God op een aantal plaatsen in de Bijbel belooft? Is uw geweten echt zo'n betrouwbare gids?

9. Jezus belooft ons eeuwig leven door geloof in Hem. Waarom is eeuwig leven aantrekkelijk? Betekent het iets anders dan enkel dag na dag leven, zonder een einde in

zicht? Hoe denkt u dat het eeuwige leven met Christus kwalitatief van ons huidige bestaan zal verschillen?

10. Onze huidige opdracht als christenen in de wereld is om het goede nieuws van Christus aan de wereld te verspreiden. Betekent dit dat alle christenen de persoonlijkheid van overtuigende verkopers moeten hebben? Waarom of waarom niet? Hoe kan Christus het hele spectrum aan persoonlijkheden en talenten gebruiken om zijn boodschap te brengen aan degenen die haar nodig hebben?